

Vokiečiai ir prie tolimosios Australijos muša anglus

Kreiseris „Sidney“ paskendo su visa įgula. Iš laivų kautynių Kanale britai išsigelbėjo tik pasprukdami. Maskvos fronto užimta daugiau teritorijos

RYCIAUSIOJI FIURERIO BŪSTINĖ. XII. 3. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša:

Maskvos fronte mūsų pėstininkų ir šarvuotųjų junginių puolimai, remiami stiprių kovos ir smingamųjų kovos lakūnų junginių, nepaisydami atkaklaus priešų pasipriešinimo ir vietinio pobūdžio priešpuolių, užėmė daugiau teritorijos.

Per šias kovas vakar iš viso buvo sunaikinta 20 priešų šarvuotųjų. Suomų lankoje

didelis sovietų transporto laivas užplaukė ant vokiečių suomių minų užtvartos ir nusken-dė.

Jūroje prie Anglijos bombomis buvo sunkiai sužalotas vienas didesnis prekybinis laivas. Naktį ir gruodžio 3 d. oro pajėgos Anglijos pietvakarių pakraščiuje bombardavo vieno uosto įrengimus.

Kautynėse su britų greitaisiais laivais Kanale minogaudžiai iš artilerijos pabūklų kelis kartus pataikė į priešų vienetus. Priešas kautynes nutraukė.

Prie Australijos pakraščiu įvyko jūrų mūšis tarp vokiečių pagalbinio kreiserio „Cormoran“ ir australių kreiserio „Sidney“. Vokiečių pagalbinis kreiseris, vadovaujamas kapitono Demerso,

nugalėjo ir paskandino greičiu tris ginklais toli pranešėnį priešą. 6.830 tonų talpos kreiseris „Sidney“ nuskendo su visa savo įgula, susidedančia iš 42 kari-ninkų ir 603 jūreivių.

Dėl sužalojimų, kurie buvo padaryti vokiečių laivui per sunkų mūšį, laivas po sėkmingos kovos turėjo būti paliktas. Didžioji įgulos dalis buvo išgelbėta ir pasiekė Australijos krantą.

Pagalbinis kreiseris „Cormoran“, vadovaujamas savo drausaus kapitono, užjūrių vandenyse yra nuskaudinęs didelį skaičių priešų prekybinių laivų.

Šiaurinėje Afrikoje į pietryčius nuo Tobruko apsuptos britų jėgos — viena naujazelandiečių divizija — iš dalies sunaikintos, iš dalies paimtos į nelaisvę.

Kovos Marmarikoje tebevyksia toliau

ROMA. XII. 3. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša:

Nepaisant blogo oro, kovos Marmarikoje vyksta toliau.

Prie Tobruko — artilerijos veikla ir mūsų priešakinių dalinių veiksmai. Centriname ruože buvo keli susidūrimai, per kuriuos su-

naikintos priešų kovos priemonės ir priešlėktuvinė apsauga numušė vieną britų lėktuvą. Sollumo fronte buvo atsakyta į priešų artilerijos veiksmus prieš įtvirtintas Bardijos pozicijas. Zentinė artilerija numušė vieną priešų lėktuvą, kuris degdamas nukrito. Pasak kitų pranešimų, mūsų pozicijas prie Sidi Omaro ginantieji junginiai sunaikino 17 priešų šarvuotųjų, 5 tankus ir 20 automobilių.

Britų lėktuvai numetė bombų į Bengazį, Derna ir kitas Cirenaikos vietas. Buvo pataikyta į vieną lėktuvą, kuris buvo priverstas nusi-

leisti. Įgula palinta į nelaisvę. Kitą lėktuvą virš Dernos numušė priešlėktuvinė apsauga.

Italų naikintuvai oro kovose numušė penkis priešų lėktuvus, o vokiečių naikintuvai — du. Per naktinius veiksmus viršum Marsa Matruko srities italų bombonešis numušė vieną priešų naikintuvą.

Torpedinių lėktuvų lakūnai, kurie, kaip vakarykščiame kariuomenės pranešime paskelbta, nuskandino priešų kreiserį, yra aviacijos kapitonas Giulio Marinis ir aviacijos leitenantai Ali Stranis ir Giuseppe Coccis.

Roosevelto užklausa Japonijos vyriausybei

Amerika laukianti skubaus atsakymo

VASINGTONAS. Prezidentas Rooseveltas antradienį per spaudos konferenciją patvirtino, kad jis kreipėsi į japonų vyriausybę, paklausdamas, „kokių tikslų ji siekia, siūsdama papildomą kariuomenę į Indokiniją. Į klausimą, ar jis iškelęs ultimatumą ar nuskyręs laiką japonams atsakyti, Rooseveltas atsakė neigiamai.

VASINGTONAS. Spaudos konferencijoje Wellesas pasitenkino pareiškimu, kad jis paprašė pas save Nomurą ir Kurusu, nes Roose-

veltas pageidavo tam tikrų informacijų. Duoti smulkesnių žinių apie padėtį Tolimuosiuose Rytuose jis atsisakė. Į klausimą, ar jis laukia greito atsakymo iš Tokio, Wellesas pasakė, jog jis mano, kad Japonijos vyriausybė atsakysianči greit.

Jis paneigė, kad Japonijai yra pastatytas ultimatumas. Taip pat jis dementavo „Daily Mail“ žinią iš Londono, kad Churchillis pranešęs Jungtinių Valstybių vyriausybei, jog Anglija pradėsianti karo veiksmus prieš Japoniją, kai

tik Japonija išibraus į Tajį. Nepaisant atsargaus Welleso atsakymo, spaudos sluoksniuose turima įspūdi, kad Rooseveltas per Wellesą pareikalavęs japonus greitai atsakyti į Hullio memorandumą.

NEW YORKAS. Užsienų reikalų viceministeris Wellesas pakvietė japonų ambasadorius Nomurą ir Kurusu tolesniems pasikalbėjimams, nes Hullis dėl persišaldymo turi gultį. Tuo pat metu Rooseveltas susaukė karo kabinetą naujos konferencijos.

Kaip karo atveju Tol. Rytuose veiktų Anglijos ir Amerikos karo laivynai

SANCHAJUS. XII. 3. Kaip vietiniuose gerai informuotuose sluoksniuose sakoma, per anglų ir Jungtinių Valstybių kariuomenės ir laivyno kompetentingų atstovų pasitarimus Maniloje ir Singapūre buvo susitarta dėl regionalinio britų ir Jungtinių Valstybių laivyno bendradarbiavimo Tolimuosiuose Rytuose. Jungtinių Valstybių laivyno daliniai, kuriems vadovauja vice-admirolas Hartas, turės saugoti jūros sritį apie Filipinus ir sritį tarp Manilos ir Honkongo. Jo žiniai pavedama ir lengvesnieji britų laivyno junginiai ir britų aviacijos Honkonge esančios formacijos. Singapūro atramoje esantieji britų laivyno junginiai turėsia patikrinti pietų Kinijos erdves. Tačiau jei sunkiosios Jungtinių Valstybių laivyno dalys turėtų būti perverstos, Rytų Azija, tai ši apsauga daugiau. Tektų joms. Tuomet Singapūras būtų bendras britų ir ameri-

kiečių atramos punktas. Britų laivyno vado atsakomybė, kaip čia pažymima, būtų išplėsta saugoti jūros sritį į vakarus nuo Singapūro, jūros kelius į Australiją ir vandenį apie Malajus. Olandų Indijos karo laivai pasilikti saugoti Olandų Indiją. Esant reikalui bendrai veiktų, veiksmais vadovautų vyriausieji vadai keičiami. Ryšium su šiuo, būsiąs atsauktas britų eskadros Rytų Azijoje viršininkas vice-admirolas sir Geoffrey Leytonas, kuriam po metų baigėsi jo paprastas tarnybos laikas, nes tarp jo ir britų Tolimuosiuose Rytuose aviacijai vadovaujancio maršalo sir Brocke Pophamo yra didelių nesutarimų.

KAIP BUVO NUSKANDINTAS ANGLŲ KREISERIS

ROMA. Dėl vakardienos italų kariuomenės komunikate pažymėto 5.000 tonų „Auroros“ tipo anglų kreiserio torpedavimo papildomai

pranešama, kad anglų laivyno junginys, į kurį įėjo keturi lengvieji kreiseriai, buvo vokiečių karo aviacijos pastebėtas netoli Tobruko. Apie tai pranešus, italų torpedinių lėktuvų junginys, kuriam vadovavo aviacijos kapitonas Giulio Marinis, nuskrido į tą vietą. Žemų debesų priedangėje lėktuvams pavyko nepastebėtomis užimti patogią puolimui poziciją. Jie puolė greit plaukusį kreiserį, kuris buvo iš dešiniojo to junginio šono. Italų lėktuvai puolė iš karto iš dviejų pusių — du lėktuvai iš dešinės ir trečias iš kairės. Visi trys lėktuvai vienu metu iš 750—500 metrų atstumo išmetė savo torpedas. Visos jos pataikė į kreiserį, kuris per dvi minutes nuskendo. Italų lėktuvai sugrįžo į savo bazines. Vienas iš tų lėktuvų buvo gana smarkiai sužalotas, nes į jį pataikė priešų zenitinio pabūklų sviedinys.

NUSKANDINTASIS AUSTRALIJOS NAIKINTOJAS LYDĖJO LAIVŲ VILKSTINĖ

AMSTERDAMAS. Kaip britų žinių agentūra iš Camberros praneša, Australijos ministeris pirmininkas pareiškė: „Naikintuvo „Baranatta“ ir jo narsiosios įgulos netekimas taip greit po kreiserio „Sidney“ netekimo yra sunkus smūgis. Toliau Curtinas pranešė, kad žuvęs naikintuvas bendradarbiavo labai svarbios laivų vilkstinės saugojimui. Ši vilkstinė puolimą išlaikė.

Užminuotas Singapūro uostas

Į jį atplaukė naujų karo laivų

AMSTERDAMAS. Anglų telegramų agentūros pranešimu, britų admiraltiesas naktį ir trečiadienį pranešė, kad įplaukimas į Singapūro uostą iš rytų pusės yra užminuotas.

AMSTERDAMAS. Britų telegramų agentūra praneša, kad žinia apie atvykimą į Singapūrą naujų britų karo laivyno vienetų ir vėlinio laivo „Prince of Wales“ Va-

skaičiai yra dar reikšmingesni, turint galvoje Afrikoje esančias aplinkybes, kur kiekvienas baltųjų karių dalinys yra daug kartų reikšmingesnis, negu Europos karo laukoose, ir kur kiekvienas nustotas tankas ir kiekvienas numuštas lėktuvas yra daug sunkiau papildyti, negu mūsų kontinente.

Ir visa kita Berlyno spauda panašiai komentuoja vokiečių korpo Afrikoje ir italų kariuomenės šiaurės Afrikoje pasisekimą. „Berliner Lokal Anzeiger“ primena, kad Churchillis atstovų rūmuose yra išakmiais pasakęs: „Ši ofensyva buvo ilgai ir kruopščiai paruošta. Mes penkis mėnesius laukėme, kol mūsų kariuomenė buvo apginkluota visais moderniais ginklais“ ir, kad jis yra kartu pareiškęs, kad viskas gali per dvi valandas nusviruoti vienon ar kiton pusėn. Jis laukė jau daugiau, kaip dvi valandas, pažymi laikraštis, o lėmimo dar nesusilaukė.

KIEK ANGLIJA SUMOKA AMERIKAI

STOCKHOLMAS. Kaip praneša „Svenska Dagbladet“, Anglija per du pirmuosius karo metus iki 1941 metų rugsėjo mėn. iš savo turimų pinigų Jungtinėse Valstybėse išmokėjusi lygiai tris milijardus dolerių. Iš dar turimų lėšų, siekiančių maždaug pusantrą milijardo dolerių, Anglija turi sumokėti dar apie 500 milijonų dolerių už užsakymus Jungtinėse Valstybėse, kurie buvo padaryti dar prieš nuomos ir paskolų įstatymo išleidimą.

Amerikiečiai jau apkrauti didžiausiais mokesčiais

NEW YORKAS. Pasikalbėjime spaudai, kurį pateikė Associated Press, senato finansų komisijos pirmininkas demokratas George pareiškė, kad Jungtinių Valstybių skola, vykdamas ginklavimosi programą, pakils iki 150 milijardų dolerių. Šią milžinišką skolą galės išlyginti, pasak senatoriaus, tik dvi ar daugiau kartos. Federaliniai mokesčiai jau beveik pasiekė kulminacinį tašką, ir nenorinti rimtai pakenkti Jungtinių Valstybių gyvenimui, mokesčių varžto dar labiau veržti nesą galima.

Lietuviai iš apsuptojo Leningrado bėga pas vokiečius

TAI UZFIKSUOTA SAVAITINĖJE FILMŲ APŽVALGOJE

KAUNAS. Naujoji vokiečių savaitinė filmų apžvalga, kuri leidžia mums gyval pažvelgti į mūsų Rytų fronto, be kitko, rodo idomų vaizdą iš Leningrado fronto. Mes matome, kaip keliems sovietų kariavims pavyksta pabėgti iš apsuptojo Leningrado ir pasiekti vokiečių linijas. Čia atbėgusiųosius vokiečių kareiviai paima į nelaisvę. Pasirodo, jog šie sovietų kareiviai yra lietuviai, kurie buvo priversti tarnauti bolševikų kariuomenėje ir kovoti prieš vokiečių kareivius. Šitie lietuviai jaučiasi laimingi, pasprukę iš apsuptojo Leningrado ir bolševikų teroro. Dabar jie galės papasakoti saviesiems, kaip jiems pavyko pabėgti.

Didelė sąmokslininkų byla Trieste

TRIESTAS. Trieste susirinkęs nepaprastas valstybei ginti teismas antradienį pradėjo svarstyti 71 asmenų grupės bylą, kurioje šie asmenys kaltinami prieš tautą nukreiptu ir perversmo siekiančiu veikimu. Kaltinamuosius gins 18 advokatų. Iš kaltinamųjų 11 yra pabėgę. Kaltinamasis aktas buvo skaitomas daugiau kaip dvi valandas. Iš jo matyti, kad nuo 1939—40 metų Trieste ir kalnininėse vietose buvo išsiplėtęs plačiai išsišakojęs sąmokslas. Jo dalyviai, kurių tarpe yra tokių asmenų, kurie 1929, 1930 ir 1931 metais yra įvykdę teroro veiksmų, sakoma kaltinamajame akte, buvo tiesioginėje arba netiesioginėje svetimų valstybių įtakoje ir siekė perversmo. Į sąmokslą įėjo įvairiausių politinių nusistatymų atstovai: demokratai ir liberalai, komunistai ir teroristai. Visi jie buvo kupini neapykantos Italijai ir pasinaudojo sla-

vėnų mažuma sudaryti Italijai nedraugiškai nuotakai. Komunistai siekė sovietų respublikos, kuri turėtų apimti visus Italijoje, Kaernene ir Jugoslavijoje gyvenančius slavus. Kaip sakoma kaltinamajame akte šiai gaujai priskiriami trys prieš parako fabrikus įvykdyti pasikėsinimai, kurių kaltininkų nepavyko susekti. Turima materialinių įrodymų, kad ši gauja yra įvykdžiusi pasikėsinimus dviejose mokyklose, yra susprogdinusi vieną geležinkelio tiltą ir yra rengusi pasikėsinimą prieš Dučę, kai jis 1938 metais lankėsi Caporettoje. Tas pasikėsinimas tik nos' abiu būdu nebuvo įvykdytas. Be to, jai priskiriami įvykdyti karinio šnipinėjimo veiksmai. Sudaryti palankiai sovietų respublikai įsteigti atmosferai, kaip sakoma kaltinamajame akte, buvo skleidžiamos kurstomos proklamacijos, organizuojamos tariamai sportiškos, kultūrinės

ir labdaros organizacijos, kurios kurstė gyventojus kitataučius, tarnaujančius kariuomenėje, bėgti iš kariuomenės ir rengti sukilimą, vykdyti šnipinėjimą ir rinkti sukilimui reikalingus ginklus. Tos gaujos vadai buvo sujungti buvusioje Jugoslavijoje egzistavusios iš savo krašto pabėgusiųjų organizacijos ir buvo svetimšalių remiami.

Į teismo salę atnešų įrodymų daiktų tarpe yra visas teroristų arsenalas, kuris sudaro tik nedidelę valdžios organų įvairiose srityse sukonfiskuotos sprogstamosios medžiagos, ginklų ir amunicijos dalį. Byla prasidėjo studento Sossio, kuris yra vienas iš svarbiausių perversmo siekiančio studentų judėjimo vadų, ir tarnautojo Milan Bolso apklausinėjimu. Abu jie prisipažino kalti. Trečiadienį byla svarstoma toliau.

Margasis Kaukazas

Dvieju kontinentu – Europos ir Azijos tiltas

Vokiečių kariuomenė užėmus Kerčę Kryme ir prisilinkus prie Dono žemupio, karo frontas priartėjo prie pat Kaukazo kalnų pašlaitių ir kartu prie Azijos kontinento ribų. Nors geografiniu atžvilgiu Kaukazas ir priiskiriamas Europai, tačiau visa jo praeitis, gyventojai ir jų kultūra yra daugiausia susijusi su Azija, negu su Europa. Kas gi iš tikrųjų tas Kaukazas ir kokie jo gyventojai?

Kaukazas yra kalnagubriais nusagstyta ir giliais slėniais išvogotas tiltas tarp Juodųjų ir Kaspijos jūrų. Tas tiltas Pietinę Rusiją jungia su Užkaukazio Azijos sritimis, bet kartu aukšti jo kalnai ir skiria tuos du žmonijos kultūrai reikšmingiausias kontinentus. Geopolitiniu atžvilgiu Kaukazas ir yra viena tu pasaulio ypatingai pasienio sričių, kur iki pat šių laikų yra likę aiškūs priešistoriniai ir istoriniai laikais įvykusio tautų kilnojimo pėdsakai.

Kartu su Užkaukazės sritimis, priklausiusiomis Sovietų Sąjungai, Kaukazas turi apie 470.000 kv. km plotą ir apie 12 milijonų gyventojų, kurie yra įvairiausių rasų. Tai, galima sakyti, yra tikras babiloniškas mišinys, nes

Kaukazo gyventojai kalba net 40 skirtingų kalbų ir tarmių.

Kaip marga jų kalba, taip lyg ai margos ir pačios tautos. Čia greta vadinamųjų senųjų kaukazičių tautų, kaip armenai, gruzinai, čečėnai, čerkėsai ir abchazai, gyvena irianškieji osetinai, kalnų žydai, turkų karačajai, kalmukai ir dar visa eilė kitų. O miestuose gyvena nemaža rusų, ukrainiečių ir persų.

Tad nieko nuostabaus, jei dėl tokio tautų mišinio Kaukaze negalėjo susidaryti kuri nors savaranki didesni valstybė. Vieną išimtį čia sudaro Gruzija, kuri žilų senovė buvo vadinama Kolchis ir buvo laikoma legendarinės Medeos tėvyne. Į ją plaukė garsieji argonautai. Čia susidūrė graikų ir persų įtaka, o vėliau ir Romos. 65 m. pr. Kristų Pompejus užkariavo Gruziją, ir nuo to laiko ji pateko Romos valdžiai, bet išlaikė savo tautinę dinastiją. VI amžiuje iš Sirijos atvykę vienuoliai čia paskleidė krikščionybę. Romos imperija sukilus tarp Bizantijos ir Persijos kile kivičiai dėl Gruzijos ir rytinė jos dalis buvo įjungta į Persų valstybę. Pradėjus plisti islamui, kurį arabai kardu ir ugnimi skleidė, Rytinė Gruzijos dalis VII amž. buvo arabų užkariauta. Buvę gausūs Gruzijos kunigaikštiai, valdė atskiras jos dalis, pateko Tiflise reziduojančio emiro žinion.

Bagratidų valdomo laikais, kai arabų galybė pradėjo smukti, apie 1000 m. įvyko Gruzijos išsilaisvinimas ir susivienijimas. Gruzijos žydėjimo amžius buvo apie 1200 m. Tuomet jos teritorijaėjo nuo Juodųjų jūrų ir siekė Kaspijos jūras. Ji tap pat užėmė dalį Persijos ir Armenijos teritorijų. Riteriškos kultūros ir dvarų poezijos suklestėjimas pažymi šį Kaukazo istorijos skirsnį. Per mongolų puolimus vėlesniais laikais Kaukazas labai nukentėjo, jis buvo labai nuteriotas ir gyventojai skaičius žymiai sumažėjo.

Tačiau sumakai priimanuose kalnų slėniuose išliko ir toliau paskiros įvairios tautelės. Po to dėl paties Kaukazo pradėjo kivičyti persai su turkais. Turkai ir armenai apsigyveno istuėjusiose pasienio srityse. XVIII amž. pabaigoje vis labiau į Kaukazą pradėjo skverbtis rusų įtaka. 1801 m. Gruzija buvo paversta paprasčia Rusijos provincija, tačiau laisvi kalniečiai nenorėjo vilti rusų jungo. Įvyko visa eilė didelių ir kruvynų sukilimų: 1804, 1812 ir 1819 m., kuriuos rusai, sutraukę daugiau jėgų, numalšino, bet turėjo praeiti beveik visos šimtys metų, kol rusai pajėgė savo valdžią įvesti nuosalesniuose Kaukazo slėniuose.

1917 m. susmukus militarinės Rusijos jėgai, tuojau susidarė nepriklausoma Gruzijos valstybė.

tačiau 1921 m. bolševikai ją vėl užkariavo ir pavergė. 1921 m. rudenį ten įvyko sukilimas, kurį bolševikai labai brutaliai ir žiauriai numalšino. Ir pavergtosoms Kaukazo tautos bolševistinis valdymas buvo lygiai toke pat sunkus, kaip ir caristinis, nors nuo 1924 m. Maskvos Kremliuje sėdėjo jų žemės rėmus – „raudonasis caras“ Džugašvili. Rusai visą la

stengėsi tas Kaukazo tautas ir tautelės kirsti viena su kita, kad tuo būdu būtų galima lengviau jas valdyti. Tačiau ilgų metų kaukaziečių kovos prieš rusifikaciją ir viską, kas rusiška, kurios pareikalavo nemaža aukų, vis primindavo jų didvyrišką priešinimąsi ir visuomet susilaukdavo atgarsio. Be to, daugelis Kaukazo tautų yra islamo religijos, kurį jas jungia. Ir iš šios pusės tiek carinė, tiek bolševikinė Rusija, jautė pasipriešinimą.

Vs dėlto tų kalnų tautelių nuostolai dėl nuolatinių konfliktų su rusų valdžia ir sukilimų prieš ją yra nepaprastai dideli. 1884 m. rusams spaudžiant, apie 1,5 milijono čečėnų išsikėlė į Turkiją, o 1865 m. dar 200.000 čečėnų. Prie to dar reikia pridėti visus žuvusius ir nužudytus kalniečius per karus ir sukilimus prieš Rusiją. Ir tų kovų rezultatas buvo toks, kad karingosios kaukaziečių tautos buvo priverstos pasitraukti iš derlingų žemių šiaurinėje Kaukazo dalyje toliau į kalnus ir slėnius viduriniam ir pietiniam Kaukaze. Be to, tiek daug žmonių buvo nužudyta, kad šiandien vargu ar kuri tu tautų savo skaičiumi sudaro didesnę jėgą ir pajėgtą išrutulioti savo nuosavą kultūrą.

Čia galėtų būti tik vienas politinis sprendimas – visoms tom kalnų tautoms siekti vienybės ir bendro veikimo.

Tas dalykas jau buvo bandytas 1917 metais, kai visos Kaukazo tautos buvo pakviestos vieningai kovoti prieš bendrą priešą. 1917 m. gegužės 1 d. Vladikaukaze įvyko pirmas tų kalnų tautų kongresas, kuris išleido atsi-

šaukimą, kuriame tarp kitko buvo pareikšta: „Mūsų susijungusių kalnų tautų sambūris yra dalis viso Kaukazo mohamedoniško sambūrio... Mes neturime statyti principo, kad tik mohamedonai gali būti mūsų sambūrio nariais. Kaip žinoma, osetinai iš dalies yra kitatikiai, iš dalies mohamedonai, bet jų tauta yra kalnų tauta ir jų interesai yra mūsų interesai“.

Labai charakteringas ir aiškiai matomas ženklas, kaip Kaukazo tautos skiriasi viena nuo kitos, yra, tarp kitko, ir jų įvairios gyvenamųjų namų ir apyvokos statybos bei kultūros formos. Šiaurinėje kalnų dalyje, iki kur prasiveržė rusų kolonizacija, kaimai visai panašūs į Rusijos kaimus. Toliau, aukštesniuose kalnuose, kaimų pastatai panašūs į pilaites, su bokšteliais. Tokie, pav., yra osetinų kaimai abpus dviejų Kaukazo karų kelių – gruzinų ir osetinų – kurie per vidurį kerta Kaukazo kalnus. Prie osetinų karo kelio, Aukštutiniam Kaukaze, yra vietovė, vadinama Rekomu. Tai savos rūšies pastatų blokas, kuriame osetinai garbina kalnų dvasią. Netoli Elbruso kalno medianiai namai taip pat blokais pastatyti. Pietinėse kalnų pašlaitėse, Mingrelijoje, netoli Juodųjų jūrų, galima rasti pintinių trobelių, šiaudais dengtų. Tiflisis, Gruzijos osetinė, stovis priešniokščiančio Kuro, yra mšinyse europiniai ir orientinės statybos. Idomi yra svanų arba svanetų, nedidelės tautelės pietinėje Aukštutinio Kaukazo dalyje statyba. Ši maža karinga tauta gyvena beveik atkirsta nuo viso pasaulio ir kiekvienas jos namas yra panašus į bokštuotą pilį. Seno-

vinės ypatingos bažnytinės architektūros pavyzdys Armenijoje yra patriarschų vienuolyno katedra Ečmadzine, Užkaukazėje.

Per visą Kaukazą besitęsianti kalnų grandinė eina nuo Tamano pusiasalio prie Azovo jūros iki Apšerono pusiasalio prie Kaspijos jūros, turėdama viūtiniskai apie 100 km pločio. Tačiau Elbruso srityje ji pasiekia apie 160 km plotumo. Čia yra ir aukščiausia Kaukazo viršukalnė Elbrusas, 5.630 m.

Vakarinėje Kaukazo dalyje augmenija yra daug gausesnė, įvairesnė ir velesnė, negu Rytinio Kaukazo, kuri daugiau turi centrines Azijos dykumų kalnų pobūdį. Todėl ir vakarinėje daly Kaukazo sniego riba beveik 1000 metrų žemiau, negu rytinėje daly

nuo Kazbeko iki Elbruso tęsiasi beveik nemutrūkstas ledų daržeras su didžiuliais glečieriais,

kurie duoda vandeni svarbiausiomis Kaukazo upėmis: Kubanei ir Terekui, šiaurėj, ir Rionui bei Kurui, pietuose. Subtropinis Riono-žočių klimatas prie Juodųjų jūrų leidžia net auginti ten arbatą. Toliau į šiaurės vakarus Juodosios jūros krante yra išgarsėjusios Suchumo tabako plantacijos. Tačiau čia augnamo tabako kokybė jokiū būdu nepilygsta geriausioms turkiškojo tabako rūšims.

Pietinėje Kaukazo daly, Juodosios jūros krante, dar tebėra maliarijos pavojus, su kuria šioje srityje iki šiol nebuvu pakankamai griežtai kovota. Beveik visa į pietus nuo Kaukazo kalnų esanti sritis pasižymi dideliu derlingumu. Čia auginamos vynuogės ir gaminamas puikios rūšies vinas, o subtropinės Riono žočių žemumose auga įvairios pietų kraštų vaisių rūšys, net ir granatai, o aukštesniuose tos srities rajonuose puikiai auga įvairiausios daržovės.

Tačiau ūkinio atžvilgiu svarbiausia Kaukazo sritis yra rytuose, prie Kaspijos jūros, didžiausio pasaulio ežero.

Ten stovi Baku, petrolio ir naftos šaltinių miestas.

Prieš milijonus metų neabejotinai tarp Kaspijos jūros ir Atlanto vandenyno per Juodąją ir Viduržemio jūras buvo tiesioginė sąsaja; tačiau, matyt, per ankstyvesniuosius žemės rutulio plutos pasikeitimus išliko iš vandens tas 700 km pločio Kaukazo tiltas, kuris atkriro Kaspijos jūrą. Visą dabar Baku pagaminama naftą ir petrolį pirmiausia reikia per šį kalnų barjerą pertiekti į Batumą, iš kur jau jūros keliais galima ją gabenti ir visą pasaulį. Tarp šių dviejų svarbių punktų palei Kaukazo geležinkelį išvesti vamzdžiai, kuriais petroliis iš Baku pirmiausia atiteka į didžulį Michaelovo tam tikrą baseiną, o iš ten jis jau teka į Batumą.

Tenai, kur pastaraisiais laika's amerikonišku tempu išaugo pusmišninis Baku miestas, vos prieš vieną žmogaus amžių dar stovėjo neįvarus mažas totorių kaimas. Tė naftos šaltiniai, to juosvoko, žaliai putojančio skysčio, s kurio gaunama tokių vertingų dalykų, kaip žibalas, benzinas, gazolinas ir parafinas, Kaukaze buvo seniai žinomi. Kai šią sritį užėmė rusai, naftos šaltinų rajonas buvo išdalintas ir daugiau už tuos sklypus stulentiems perleistas. Tuo būdu apie 1872 m. čia prasidėjo karsti-giška darbimetė ir

šiandien visa Baku apylinkė yra vėnas naftos ir petrolio gręžiamųjų bokštų m.škas.

Šiame nykiame buv. rusų imperijos užkamy kuris yra arti Irano ir Turkijos sienų, pradėjo tuomet sukalfotis visų tautų ir pačių rusų laimės medžiotojai, norėdami kur nors prie Belachamio, Sabunčio, Surachanio ir Elbato ištraukti iš žemės tą skystą auksą. Šios naftos pramonės vidury tyso Baku miesto namų jūra; tai žemos, keturkampės dėžės su plokščiais stogais. Iš visų pusių žilgnis atsimuša vien į niūrias molines šių namūkščių sienas; tuščiai čia ieškojom skaidrių sodų ar medžių spalvų. Taip pat ir Baku apylinkės yra gerokai monotoniškos; pilkos, be medžių kalnų virtinės ir sausos, dulkėtos stepės. Tvankus, sunkaus naftos kvapnio pritynkęs oras yra apsupęs visą tą plačią apylinkę.

Baku yra Sąjunginės Azarbeidžano sovietinės respublikos sostinė. Ir čia margas moderniosios pramonės, senojo oriento, mėlynos jūros ir geltonų stepių mišinys sudaro tikrai ypatingą vaizdą.

Prie Juodosios jūros, netoli nuo Turkijos sienos, už gražios jūros įlankos iškyla Batumo miestas, o Užkaukazės kalnai sudaro jam puikų foną. Strateginė, ūkinė ir politinė to miesto reikšmė buvo aktinas rusams tą miestą apsupti tvirtais įtvirtinimais. Tačiau ir čia virš viso gamtos grožio, visos politikos ir pakrantių artilerijos sūbuoja vienas žodis: petroliis.

Daugiau negu šimtas rezervuarų suima tą turtą, kuris čia atbėga iš Baku

ir milžiniškos naftos destiliacijos įmonės nulemia šio sovietinės Azarbestano respublikos sostinės ūkinį veidą. Transporto laivai iš viso pasaulio įplaukia į didžiulį uostą ir prisipompuoja savo tankus; visur dvokia nafta ir petroliu ir Juodųjų jūrų vanduo teli ir nuo Batumo yra apdenotas blizgančios naftos sluoksniu. Kaukazas bolševikams yra daugiau negu provincija, sritis arba jų milžiniškos valstybės dalis, čia yra visų jų jėgų šaltinis, kuri davė jiems galimumo labai mokuizuoti dabar jau sumuštą jų armiją, o be šių šaltinių jų ginkluotosios jėgos ateity bus silpnos.

Spaudos balsai

Roosevelto kelias į Amerikos imperiją

„Das Reich“ svarsto Roosevelto kelia į Amerikos imperiją. Laikraštis sako, kad Rooseveltas, kara nors vesti ne dėl demokratijos, interesų, bet siekdamas Jungtinių Valstijų hegemonijos pasaulyje ir savo padėties, kaip absoliutaus Amerikos valdovo, kaip pasaulinio arbitro ir abiejų pusrutulio pono. Tuo jis skiriasi nuo pedantiško profesoriaus Vilsono, kuris turėjęs ambicija primesti savo idėją visoms tautoms kaip kategorinį imperatyvą, o savo sistema, kaip pagrinda galutiniam pasaulio sutvarkymui. Rooseveltas pasistatęs sau tolesnį tikslą ir dabar jam ruošias dirva. Jis varas kylį į britų imperijos struktūrą, plečiasis britų rinkose ir atkėmsas britų imperijos žaliavų šaltinius. Jis padaręs dovana iš senų kontrtorpedinių laivų ir už tai gavęs bazes. Dabar isakas savo kontrtorpediniams laivams šaudyti kad gautų naujas bazes.

Jau seniai buves signalizuotas Amerikos reikalavimas, kad visos stipriosios pozicijos anėly valstybėje būtų prieinamos Amerikos laivynui tokiu pat laisniu, kaip ir anėly laivynui. Anglai po to patvirtinę, kad Jungtinių Valstijų derybos su Australija dėl užėmimo Australijos jūrų bazių baigtos „sėkmingai“ ir kad numatomas susitarimas su Naująja Zelandija. Šitas laimėjimas „Das Reich“ žodžiais, neskaitant kitų galimųjų, kituose vandenynuose vertas kelių torpedų ir kelių prezidento melų.

Demokratija šiandieniniame pasaulyje jau nieko nepasieklama. Vilsono sistema buvusi nleikam verta, kuo amerikiečiai įsitikino tuo jau po Versalio. Dabar Rooseveltas esąs istikikines, kad išmususi jo valanda ir kad atėjęs Amerikos šimturėtis. Tai esąs jo politikos išeitovyvas. Amerikiečių nuomone, kadangi demokratijos Anglijos vadovaujamos pe'arijusios savijudybė, Jungtinės Valsybės turinčios pabandyti sukurti naują tvarką. To kitai neralima padaryti, kaip sekant Adolfa Hitlerj: ūkis ir politika turi priklausyti autoritetiniam vadovavimui, todėl, kaip reikalauja New-York žurnalas „Fortune“, reikia „išrikiuoti“ 112 milijonų žmonių nuo Bangoro iki Los Angeles, o taip pat suorganizuoti 412.000 korporacijų, konsekvantiškai „gleičišalutuoti“.

„Das Reich“ sako, kad Amerikos imperialistams nekelia abejonių, jog „amerikiečių tauta kovoja dėl to, kad ka nors restauruotų Europoje. Esančios Londone chimeriškos vyriausybės, kurios su savo anėlyšku globėju tikisi sukurti kažką panašaus į universalinę Europą, nega'indios nieko laukti iš Amerikos. Jungtinės Valstybės nekovojančios už Čekoslovakijos sienų atstatymą. Nenusista-

čiusios taip pat padėti mažamečiui Petriui arba neturinčiam atramos Karoliui dėl savo sosto atgavimo. Jei Londone tokiu planu esat, tai Rooseveltas tik šypsasis iš to. Nuo šio pasaulis neturis būf anėlyškas, bet amerikoniškas. Visos tautos turinčios būti perliedintos i amerikanizmą, visos būdingos tautinės savybės turinčios būt išrautos.

„Das Reich“ sako, kad dėl Europos Roosevelto viltys esančios bergėdžios. Tos pasaulio dalies likima esąs vokiečių rankose. Vokiečių karys čia sudaręs garantijas, kad Europos tautos vė turėsiančios laisvę, taip kaip ja seniau turėjusios ir neįaujančios trūkumų. Europa laimėjusi karą kautynėse, lygiai taip kaip laimėjusi potenciu ir ūkio kara. Kokiu sunkumu Vokietija ir turėtu, jokiū būdu iš jos nepavyksia atimti laimėjimo, savo tvarkos ir naujo gyvenimo. O anėly vieną dieną susiorientuosią, kad pralaimėję kara ne tik su Vokietija, bet ir Amerika.

Valstybinių amatų mokyklų skyriai ir poskyriai

- Alytaus valst. amatų mokykloje yra: a) metalo apdirbimo skyrius su statybos šaltkalvių ir kalvių poskyriais; b) medžio apdirbimo skyrius su baldų statybos, statybos stalių ir račių poskyriais.
- Kešiadorių valst. amatų mokykloje: a) statybos skyrius su mūrininkų, krosnininkų ir dalydžių poskyriais; b) Metalo apdirbimo skyrius su kalvių poskyriū.
- Kauno I valst. amatų mokykloje: a) keramikos ir rimorių poskyriais; e) knyrišytės skyrius; d) statybos skyrius su statybos ir krosnininkų poskyriais.
- Kauno II valst. amatų mokykloje: a) metalo apdirbimo skyrius su metalo tekintojų ir tikiosios mechanikos poskyriais; b) elektrotechnikos skyrius su elektroinstalatorių ir s'ipny sroviiu monterių poskyriais.
- Kauno III valst. amatų mokykloje: a) medžio apdirbimo skyrius su baldų statybos ir drožybos ir tekintojų poskyriais; b) dažymo skyrius.
- Kauno IV valst. amatų mokykloje: a) metalo apdirbimo skyrius su metalo tekintojų ir automechanikos poskyriais; b) elektrotechnikos skyrius su elektromechanikų poskyriū.
- Kauno V valst. amatų mokykloje: a) dūmo skyrius, mezgimo skyrius ir modiečių skyrius.
- Kauno VI valst. amatų mokykloje: a) siuvimo skyrius.
- Kėdainių valst. amatų mokykloje: a) metalo apdirbimo skyrius su šaltkalvių mechanikų ir statybos šaltkalvių poskyriais; b) statybos skyrius su mūro sta-

- tybos, krosnininkų ir dalydžių poskyriais.
- Marijampolės I valst. amatų mokykloje: a) medžio apdirbimo skyrius su statybos stalių ir baldų statybos stalių poskyriais; b) metalo apdirbimo skyrius su šaltkalvių mechanikų poskyriū; c) statybos skyrius su dalydžių, mūrininkų ir krosnininkų poskyriais.
- Marijampolės II valst. amatų mokykloje: a) siuvimo skyrius; b) mezgimo skyrius ir c) audimo skyrius.
- Panevėžio I valst. amatų mokykloje: a) metalo apdirbimo skyrius su statybos šaltkalvių, tekintojų, šaltkalvių mechanikų ir automechanikų poskyriais; b) medžio apdirbimo skyrius su statybos stalių ir baldų statybos stalių, elektro-technikos skyrius su elektroinstalatorių ir elektromechanikų poskyriais; d) statybos skyrius su dalydžių ir mūro statybos poskyriais.
- Panevėžio II valst. amatų mokykloje: siuvimo, mezgimo, audimo, namų ruošs skyriai.
- Rokiškio valst. amatų mokykloje: siuvimo ir audimo skyriai.
- Šaulių I valst. amatų mokykloje: a) medžio apdirbimo skyrius su statybos stalių ir baldų statybos stalių, elektrotechnikų skyrius su elektroinstalatorių ir elektromechanikos poskyriais; c) odos darbų skyrius su rimorių ir apmušėjų – puošmenų poskyriais; d) metalo apdirbimo skyrius su metalo tekintojų ir kalvių poskyriais.
- Šaulių II valst. amatų mokykloje: siuvimo ir audimo skyriai.

- Telšių valst. amatų mokykloje: a) metalo apdirbimo skyrius su kalvių ir statybos šaltkalvių poskyriais; b) medžio apdirbimo skyrius su baldų statybos stalių poskyriais; c) statybos skyrius su mūrininkų, krosnininkų ir dalydžių poskyriais; d) siuvimo skyrius.
- Ukmergės valst. amatų mokykloje: a) metalo apdirbimo skyrius su metalo tekintojų, šaltkalvių mechanikų, lelijų ir automechanikų poskyriais; b) medžio apdirbimo skyrius su statybos stalių, baldų statybos ir modelistų poskyriais.
- Vilkaviškio valst. amatų mokykloje: a) metalo apdirbimo skyrius su šaltkalvių mechanikų, metalo tekintojų ir kalvių poskyriais.
- Vilniaus I valst. amatų mokykloje: metalo apdirbimo skyrius su metalo tekintojų, šaltkalvių mechanikų, statybos šaltkalvių ir šaltkalvių instaliatorių poskyriais; b) elektrotechnikos skyrius su elektroinstalatorių ir s'ipny sroviiu monterių poskyriais.
- Vilniaus IV valst. amatų mokykloje: medžio apdirbimo skyrius su baldų statybos ir muzikos poskyriais.

Bekanntmachung

über Preise für verschiedene Baustoffe vom 24. November 1941.

Gemäss § 4 der Allgemeinen Anordnung über die Preis- und Lohngestaltung im Ostland vom 11. September 1941 (Verkündungsblatt S. 7) genehmige ich mit Zustimmung des Reichskommissars für das Ostland für den Generalbezirk Litauen folgende Höchstpreise für verschiedene Baustoffe:

kommisars für das Ostland für den Generalbezirk Litauen folgende Höchstpreise für verschiedene Baustoffe:

1. Preise für Kacheln:		RM je Stck.	
Kachel, glasierte, weisse „Berliner“ einfache	255x235 mm		0,75
Winkelkachel glasierte, weisse	255x235 „		1,10
Kachel, glasierte, weisse und bunte, einfache	225x205 „		0,50
Winkelkachel, glasierte, weisse und bunte	225x205 „		0,75
Karnieskachel glasierte, weisse und bunte	500x460 „		1,26
Winkelkarnieskachel, glasierte weisse und bunte	500x460 „		1,90
Kachel, unglasierte, einfache	255x235 „		0,19
Winkelkachel unglasierte	255x235 „		0,25
Kachel, terracotto, einfache	225x205 „		0,15
Winkelkachel terracotto	225x205 „		0,23
Karnieskachel, unglasierte einfache	500x460 „		0,50
Winkelkarnieskachel unglasierte	500x460 „		0,75
Rosetten, glasiert, weiss und bunt			0,50
Rosetten, unglasiert			0,15
Für Baustoffe 2. Sorte gelten die vorgenannten Preise abzüglich 15%.			
2. Preise für Dachpappe:		in RM je 10 qm	
Geteerte Pappe aus Lumpen- Rohpappe:	400 333 250 200 150		1,65 gr.
Ruberoidpappe:	4,15 3,30 2,65 2,20 1,65		
		in RM je 1 qm	
Ruberoidpappe:	2,5 2 1,8 1,5 1,3		
	0,65 0,51 0,44 0,37 0,33		
3. Preise für Kalk:		in RM/t	
Kalkstein (Kalk, ungebrannter, roher)	13,50		
Kalk, gemahlemer	16,50		
Kalk, gebrannter, ungelöschter ...	30,00		

Die vorstehenden Preise gelten ab Werk. Bei Einschaltung des Handels in den Verkauf der vorstehenden Baustoffe darf höchstens ein Grosshandelszuschlag von 10% berechnet werden. Die nachweisbaren tatsächlichen Transportkosten dürfen an die fest-

gesetzten Verkaufspreise zuzüglich Handelszuschlag angehängt werden. Die Bekanntmachung tritt am 24. November 1941 in Kraft. Kaunas, den 24. November 1941.

Der Generalkommissar in Kaunas
Im Auftrage gez. NABERSBERG

1941 m. lapkričio 24 d.

Skelbimas

dėl įvairių statybos medžiagų kainų

Pasiremdamas 1941 m. lapkričio 11 d. bendro potvarkio dėl kainų ir atlyginimo nustatymo Rytų Krašte 4 § (Valdžios žinios psl. 7), Reicho Ko-

misarul Rytų Kraštui sutikus, leidžiu Lietuvos generalinėje srityje imti šias aukščiausias kainas už įvairias statybos medžiagas:

1. Koklių kainos:		Už štuką RM	
Kokliai glazuruoti, balti, Berlyno formato, tiesūs	255x235 mm		0,75
Kokliai glazuruoti, balti, Berlyno formato, kampiniai	255x235 „		1,10
Kokliai glazuruoti, balti ir spalvoti, tiesūs	225x205 „		0,50
Kokliai glazuruoti, balti ir spalvoti, kampiniai	225x205 „		0,75
Karnyžų kokliai glazuruoti, balti ir spalvoti, tiesūs	500x460 „		1,26
Karnyžų kokliai glazuruoti, balti ir spalvoti, kampiniai	500x460 „		1,90
Kokliai neglazuruoti, tiesūs	255x235 „		0,19
Kokliai neglazuruoti, kampiniai ..	255x235 „		0,25
Kokliai terakotiniai, tiesūs	225x205 „		0,15
Kokliai terakotiniai, kampiniai ..	225x205 „		0,23
Karnyžų kokliai neglazuruoti, tiesūs	500x460 „		0,50
Karnyžų kokliai neglazuruoti, kampiniai	500x460 „		0,75
Rozetės glazuruotos, baltos ir spalvotos			0,50
Rozetės neglazuruotos			0,15
2. Tolio kainos:		Už 10 qm RM	
Dervuotas kartonas iš skudurų popieriaus	400 333 250 220 150		1,65 gr.
	4,15 3,30 2,65 2,20 1,65		
		Už 1 qm RM	
Duranitas (ruberoidas)	2,5 2 1,8 1,5 1,3kg		
	0,65 0,51 0,44 0,37 0,33qm		
3. Kalkių kainos:		RM/t	
Kalkakmenys (nedegtos kalkės, žaliava)	13,50		
Maltos kalkės	16,50		
Degtos kalkės, negesintos	30,00		

Aukščiausi paminėtos kainos galioja dirbtuvėje. Jeigu aukščiausi paminėtos statybos medžiagos perkamos prekybos reikalams, tai parduodant galima priskaityti ne daugiau 10% didmenų prekybos priedo. Faktinės transporto išlaidos, kurias galima įrodyti, taip

pat gali būti priskaitytos prie nustatytų pardavimo kainų.

Skelbimas įsigalioja 1941 m. lapkričio 24 d. Kaunas, 1941 m. lapkričio 24 d. Generalinio Komisarų Kaune pas. NABERSBERG pavadamas

Vašingtono arkivyskupas viešai pasmerkė Amerikos santarvę su Sev. Sąjunga

VAŠINGTONAS. Iš čionykštės šv. Domininko bažnyčios sakyklos Baltimorės ir Vašingtono arkivyskupas Curley pasmerkė politinę ir karinę Jungtinių Amerikos Valstybių sąjungą su Sovietų Rusija. Jis pareiškė, kad naujasis Amerikos draugas esąs atsakingas už nušau-

dymą 20.000 vyskupų, kunigų ir vienuolių ispanų pilleiniame kare. Dėl Sovietų Rusijos ir Stalino įtakos Ispanijoje buvo išžudyta ketvirtis milijono žmonių. Sovietų Sąjungoje katalikai persekiojami. Tai yra pirmas kartas, kad arkivyskupas Curley šiuo klausimu viešai pareiškė nusistatymą.

Anordnung Leder Nr. 2

(Treibriemenanordnung) vom 15. November 1941

§ 1. Beschlagnahmt sind auch alle beim Letztverbraucher befindlichen Treibriemen, unabhängig davon, ob sie im Betriebe des Letztverbrauchers aufgelegt sind oder sich zur Zeit nicht in Gebrauch befinden.

§ 2. Letztverbraucher dürfen in Gebrauch befindliche beschlagnahmte Treibriemen weiter benutzen. Innerhalb eines Betriebes können Auswechslungen beschlagnahmter Riemen untereinander vorgenommen, sowie Reserveriemen in Gebrauch genommen werden.

§ 3. Beschlagnahmte Treibriemen, die nicht im laufenden Betrieb gebraucht werden (Reserveriemen), sind vom Letztverbraucher in besonderen Räumen unter Verschluss zu halten und sachgemäß zu behandeln. Für diese Riemen ist ein Lagerbuch zu führen, aus dem jede Veränderung (z. B. Entnahme zur Verwendung im eigenen Betrieb) zu ersehen ist. Als Reserveriemen gelten nicht Riemen, die nur vorübergehend ausser Gebrauch sind.

§ 4. Treibriemen, die einen Abnutzungsgrad erreicht haben, der ihre weitere Verwendung zum bisherigen Gebrauch nicht mehr zulässt, dürfen nur zur Wiederherstellung und Ausbesserung von Treibriemen des eigenen Betriebes verwendet werden.

§ 5. Letztverbraucher haben die zu stillliegenden Betrieben oder Betriebsteilen gehörenden Treibriemen (stillliegende Riemen) in zweifacher Ausfertigung unverzüglich den Versorgungs- und Verteilungsstellen bei den Generalkommissaren zu melden. Die Meldung hat zu enthalten: Länge, Breite und Dicke der Riemen, aus welchem Stoff die Riemen bestehen und den Grad der Abnutzung in Prozenten.

den Grad der Abnutzung in Prozenten.

§ 6. Stillliegende Riemen sind vom Letztverbraucher in besonderen Räumen unter Verschluss zu halten und sachgemäß zu behandeln.

Die Wiederverwendung ist den Verteilungs- und Versorgungsstellen zu melden.

§ 7. Anträge auf Bezug von neuen Treibriemen sind über die zuständigen Fachorganisationen an die Versorgungs- und Verteilungsstellen bei den Generalkommissaren zu richten. Der verantwortliche Betriebsleiter hat unter dem Antrag die eidesstattliche Erklärung abzugeben, dass der beantragte Riemen für eine neu aufgestellte Maschine gebraucht wird, oder dass der zu ersetzende Riemen nicht mehr ausbesserungsfähig ist oder dass die alten Riemen abhanden gekommen sind.

§ 8. Die eidesstattliche Erklärung ist nicht erforderlich, wenn Riementeile bis zur Länge von 3 Mtr. für Ausbesserungen im eigenen Betrieb beantragt werden.

§ 9. Sattlerwerkstätten steht eine beschränkte Menge von Treibriemenleder zu Reparaturzwecken zur Verfügung. Die Sattlermeister haben Anträge für Riemenleder an die Bevollmächtigten des Handwerks zu richten.

§ 10. Treibriemen, Rund- und Kordelschnüre, Manschetten und Dichtungen dürfen ohne Genehmigung geliefert und bezogen werden, sofern

der Einkaufspreis für den Letztverbraucher RM. 6.— nicht übersteigt.

§ 11. Zuwiderhandlungen gegen diese Anordnungen und gegen die von den Generalkommissaren erlassenen Ausführungsbestimmungen werden mit Freiheitsstrafen oder mit Ordnungsstrafen in unbeschränkter Höhe oder mit beiden Strafen bestraft.

§ 12. Die Gebietskommissare können Ordnungsstrafen bis zu 500 Reichsmark verhängen. 2) Gegen die Entscheidung der Gebietskommissare ist innerhalb eines Monats seit Bekanntgabe die Beschwerde an den zuständigen Generalkommissar zulässig. Dieser entscheidet endgültig.

§ 13. Die Generalkommissare können Ordnungsstrafen in unbeschränkter Höhe verhängen. 2) Gegen die Entscheidung der Generalkommissare ist innerhalb eines Monats seit Bekanntgabe die Beschwerde an den Reichskommissar zulässig.

§ 14. Freiheitsstrafen können nur durch die Gerichte verhängt werden.

§ 15. Die Anordnung tritt in den Generalbezirken Litauen und Lettland mit dem Tage der Verkündung in Kraft.

Der Reichskommissar für das Ostland.

L. F. FRÜNDT

Riga, den 15. November 1941.

1941 metų lapkričio 15 d.

Potvarkis dėl odos Nr. 2

(Transmisijos diržai)

§ 1. Sukonfiskuojami visi pas paskutinį naudotoją esantieji transmisijos diržai, nepriklausomai nuo to, ar jie šiuo metu yra paskutinio naudotojo įmonėje naudojami darbu ar ne.

§ 2. Paskutinieji naudotojai gali sukonfiskuotais transmisijos diržais toliau naudotis. Pačioje įmonėje sukonfiskuoti diržai gali būti savo tarpe keičiami ir gali būti imami naudojimui atsarginiai diržai.

Sukonfiskuotas transmisijos diržas, kurie darbu nenaudojami (atsarginiai transmisijos diržai), paskutinysis naudotojas turi laikyti užrakintus atskirose patalpose ir su jais turi būti tinkamai elgiamasi. Šiems diržams turi būti vedama sandėlio knyga, iš

kurios būtų matyti kiekvienas pasikeitimas (pav., paėmimas naudojimui savo įmonėje). Atsarginiais nelaikomi tie diržai, kurie tik laikinai nenaudojami.

Transmisijos diržai, nudėvėti iki tokio laipsnio, kad toliau naudoti jų ligšioliniam tikslui netinka, gali būti suvartoti tik savo įmonės transmisijos diržams remontuoti ir taisyti.

§ 3. Paskutinieji naudotojai apie transmisijos diržus, priklausančius neveikiančioms įmonėms ar įmonių dalims (nenaudojami diržai) turi tuoj pranešti dviem nuorašais generalinių komisarių aprūpinimo ir paskirstymo įstaigoms. Pranešime turi būti nurodytas: diržų ilgis, plotis ir storis, iš kokios medžiagos diržai yra pagaminti ir jų nudėvėjimo laipsnis nuošimčiais.

Sav. Pagalbos Kauno komitetas ruošiasi didžiajai šalpos savaitei

Savitarpinės Pagalbos Kauno Miesto Komitetas, artėjančiam gruodžio 7 d. rinkliavai dešutėmis ir gruodžio 7—15 d. rinkliavai daiktais ir pinigais po butus, sparčiai vykdo rinkliavos paruošiamuosius darbus.

Šiomet rinkliavos pobūdis skiriasi nuo buvusiujų metų rinkliavų. Be varguomenės, kuri nuolat reikalinga šalpos, šiais metais yra nemažas skaičius nukentėjusių nuo karo, kurie reikalingi neatidėjamos paramos. Taip pat yra nemaža raudonojo teroro aukų — tremtinių, našlių ir politinių kaliniių, nustojusiu lyta ir sveikatos. Be to, mūsų paramos laukia ir savanorių daliniai, kurie sunkiomis žiemos sąlygomis kovoja su žiauriu priešu. Tad šiemet rinkliavos turi daug platesnių tikslus, ir visuomenė j tai turėtų atsižvelgti, visais būdais paremdama Savitarpinės Pagalbos akciją.

Daug mūsų inteligentijos jau gyvai atsiliepia į Savitarpinės Pagalbos šūki. Kaunas šiemet yra ypatingose sąlygose, ypač susisiekiama atžvilgiu. Todėl aukų rinkimo organizacija šiemet Kaune bus labiau decentralizuota: tatau reikalauja aktyvesnio atskirų rajonų prisidėjimo prie aukų rinkimo. Aukų rinkimo sekcijai, kuriai vadovauja pulk. Saladzius, jau pavyko suburti į tą darbą atskirų miesto visuomenės sluoksnių ir rajonų jėgas.

Į aukų rinkimo sekciją, be pulk. Saladzius, dar įeina pulk. Kalmantas, LNP atstovas P. Braženas, pradžios mokyklų inspektorius P. Valentinas, profesinio sąjungos atstovas P. Jakobas, socialinio aprūpinimo įstaigos atstovas P. Daugirdas ir Vyriausiojo Savitarpinės

Pagalbos Komiteto aukų rinkimo sekcijos atstovas P. Markus.

Miestas padalintas į devynis rajonus, kuriuose sudaromos atskiros aukų rinkimo komisijos. Komisijoms sudaryti pakviesti: miesto centro — V. Tarys, Karmelity — A. Šilinis, senamiesčio — J. Kriščiūnas, Žaliakalnio — Z. Kuzmickis, Vytauto Kalno — A. Mieleška, Sančių — K. Dylis, A. Panemunė — E. Raugauskas, Aleksoto — P. Svetkauskas, Villjampolės — Br. Gužaukas.

Tačiau aukų rinkimo įvykdymas dabartinėmis sąlygomis reikalingas dar platesnio visuomenės prisidėjimo. Visuomenė ir įstaigos kviečiamos į aukų rinkimo vadovybę kreipimasi kuo gyviausiai atsiliepti ir patalkinti kaupti, kuokas gali.

ISTAIGŲ IR ĮMONIŲ ŽINIAI

Tarnautojų ir darbininkų Kauno įstaigose ir įmonėse suaukotas aukas Savitarpinės Pagalbos Kauno Miesto Komitetas prašo įmokėti į Komiteto ein. sąskaitą Lietuvos Banke Nr. 1C0068. Aukų lapus įstaigos ir įmonės prašomos pristatyti į Komiteto būstinę, Socialinio Aprūpinimo Įstaiga, Maironio g. Nr. 29.

Į Komiteto ein. sąskaitą aukas prasmė įmokėti ir kiti aukotojai.

SUJUNGTI FABRIKAI

Darbo racionalizacijai: taupumo ir kitais sumetimais esencijos, kepimo miltelių fabrikas „Prieskonis“ sujungtas su penaisiai gamybos pasikirtai tarnaujantiu fabriku „Bijūnu“ (buv. „Kodimo“). (v).

ti ir jų nudėvėjimo laipsnis nuošimčiais.

Nenaudojami diržai turi būti paskutinio naudotojų laikomi atskirose patalpose ir su jais turi būti tinkamai elgiamasi.

Apie vėl paimtus į darbą diržus turi būti pranešta aprūpinimo ir paskirstymo įstaigoms.

§ 4. Prašymai naujoms transmisijos diržams gauti turi būti per atitinkamas profesines organizacijas pateikiami generalinių komisarių aprūpinimo ir paskirstymo įstaigoms. Atsakingasis įmonės vedėjas po prašymu turi padaryti priesaiką pavaduojanti pareiškima, kad prašomas diržas bus panaudotas naujai pastatytai mašinali ar kad senasis diržas nebegali būti pataisytas arba kad senas diržas yra dingęs.

§ 5. Priesaiką pavaduojančio pareiškimo nerelkia, jei prašoma diržo dalių iki trijų metrų ilgio pataisymams savo įmonėje.

§ 6. Balnų dirbtuvėms suteikiamas tam tikras ribotas transmisijos diržų odos kiekis taisymams. Balnų gamintojai prašymus suteikti jiems diržų odos turi pateikti amatų įgallotiniams.

§ 7. Transmisijos diržų, apvalaus ir kordelinio šniūro, manžetių ir tarpiklių gali būti parduodama ir perkama be leidimo, jei pirkimo kaina paskutiniam naudotojui neprašoka 6,— RM.

§ 8. Už veiksmus, priešingus šioms potvarkiams ir generalinių komisarių išleistiems vykdomiesiems nuostatams, bus baudžiama laisvės atėmimu ar neriboto dydžio disciplinarinėmis baismėmis arba abiem baismėmis.

§ 9. 1) Sričių komisari gali skirti disciplinarinių baudų iki 500 RM. 2) Prieš srities komisari nutarimus per vieną mėnesį nuo pranešimo gali būti įkeltas skundas atitinkamam generaliniam komisariui. Jis sprendžia galutinai.

§ 10. 1) Generaliniai komisari gali skirti neriboto dydžio disciplinarines bauses. 2) Prieš generalinių komisarių nutarimus per vieną mėnesį nuo pranešimo yra leista įteikti skundą Reicho komisariui.

§ 11. Laisvės atėmimo baumes gali skirti tik teismas.

§ 12. Šis potvarkis generalinėse Lietuvos ir Latvijos srityse įsigalioja nuo jo paskelbimo. Ryga, 1941 m. lapkričio 15 d. Už Reicho Komisarų Rytų Kraštui FRÜNDT

Anordnung

über die Neugestaltung von Handwerk, Kleinindustrie und Einzelhandel vom 17 Oktober 1941.

Aus der Erkenntnis heraus, dass freie Entfaltung der eigenen Tatkraft und des eigenen verantwortungsvollen Schaffens der Boden einer gesunden und leistungsfähigen Wirtschaft ist, wird das Handwerk, die Kleinindustrie und der Einzelhandel von den Fesseln des bolschewistischen Organisationssystems befreit und auf der Grundlage der eigenen Unternehmerinitiative neu geordnet.

Bestimmungen über das Handwerk

§ 1 Ein Handwerk kann nur betreiben, wer persönlich und fachlich geeignet ist und eine Handwerkskarte erhalten hat.

§ 2 Der Betrieb eines Handwerksunternehmens kann untersagt werden, wenn ein öffentliches Bedürfnis nicht vorrhanden ist.

§ 3 Die den Kombinat und Trusts eingegliederten Handwerksunternehmen sollen in selbständige Unternehmen umgewandelt und in private Hände überführt werden. Gemeinschaftsbetriebe sollen in die früheren Einzelbetriebe zerlegt werden; die Entstehung lebensunfähiger Kleinbetriebe ist zu verhindern.

§ 4 Eine Umwandlung in selbständige Unternehmen sowie eine Zerlegung in Einzelbetriebe kommt nicht in Betracht, wenn das öffentliche Interesse entgegensteht.

§ 5 Alle Artelle, deren Weiterbestehen wirtschaftlich nicht gerechtfertigt ist, sind aufzulösen und zu liquidieren. Den ausscheidenden Mitgliedern ist nach Massgabe der Bestimmungen der §§ 1 und 2 die Eröffnung eines selbständigen Handwerksunternehmens zu gestatten.

§ 6 Die bestehenden Artelle sind in Genossenschaften umzuwandeln.

§ 7 Die in die Artelle eingebrachten Maschinen, Werkzeuge und sonstigen Geräte sind bei der Auflösung den früheren Eigentümern, sofern sie selbständige Handwerker werden, unter Anrechnung bei der Auseinandersetzung zurückzugeben. Die Mitglieder, die nicht selbständige Handwerker werden, sind in Geld abzufinden.

§ 8 Handwerker, die ausser den von ihnen selbst erzeugten Handwerkswaren noch andere Waren verkaufen, bedürfen hierfür einer Zulassung nach den Bestimmungen über den Einzelhandel, sofern der Einzelhandel in erheblichem Umfang betrieben wird.

Bestimmungen über industrielle Kleinbetriebe

§ 7 Industrielle Kleinbetriebe, d. H. Betriebe bis zu einer Beschäftigtenzahl von durchschnittlich 20 Arbeitern, bedürfen einer Zulassung.

§ 8 Ein industrieller Kleinbetrieb ist nur zuzulassen, wenn

- a) ein öffentliches Bedürfnis vorliegt und
- b) der Inhaber oder der verantwortliche Leiter persönlich und fachlich geeignet ist.

§ 9 Die den Trusts und Kombinat eingegliederten industriellen Kleinbetriebe sollen in selbständige Unternehmen umgewandelt und in private Hände überführt werden. Gemeinschaftsbetriebe sollen in die früheren Einzelbetriebe zerlegt werden; die Entstehung lebensunfähiger Kleinbetriebe ist zu verhindern.

§ 3 Abs. 2 findet Anwendung. Die Veredlungsbetriebe der Ernährungswirtschaft sowie die Holzbearbeitungsbetriebe werden durch diese Anordnung nicht berührt.

Bestimmungen über den Einzelhandel

§ 10 Einzelhandelsunternehmen bedürfen einer Zulassung. Schank- und Speisewirtschaften sind als Einzelhandelsunternehmen zu behandeln.

§ 11 Ein Einzelhandelsunternehmen ist nur zuzulassen, wenn

- a) ein öffentliches Bedürfnis vorliegt und
- b) der Inhaber oder verantwortliche Leiter persönlich und fachlich geeignet ist.

§ 12 Nationalisierte Einzelhandelsunternehmen sind grundsätzlich wieder in private Hände zu überführen, soweit nicht das öffentliche Interesse entgegensteht.

§ 13 Bei der Privatisierung sind die Warenbestände dem Uebernehmer des Betriebes zum Gegenwartswert käuflich zu überlassen.

§ 14 Einzelhändler, die im Zusammenhang mit ihrem Einzelhandelsunternehmen einen Handwerksbetrieb unterhalten, bedürfen hierfür einer Zulassung nach den Bestimmungen über das Handwerk in erheblichem Umfang betrieben wird.

Gemeinsame Bestimmungen

§ 15 Bei der Privatisierung sind die Betriebe nach Möglichkeit ihren früheren Inhabern zurückzugeben.

§ 16 Die Maschinen, Werkzeuge und sonstigen Geräte sowie die Einrichtungen sind den früheren Inhabern unentgeltlich, anderen Uebernehmern des Betriebes gegen Zahlung des Schätzwertes zu übertragen. Die Bestimmungen des § 5 bleiben unberührt.

§ 17 Die zur Führung der Betriebe notwendigen Räume und Grundstücke werden gegen Miete oder Pacht überlassen.

§ 18 Die zur wirtschaftlichen Durchführung dieser Anordnung benötigten Mittel sollen auf dem Kreditwege zur Verfügung gestellt werden.

§ 19 Alle eigenmächtigen Massnahmen, die seit dem 20. Juni 1941 zur Privatisierung von Betrieben getroffen worden sind, sind nichtig.

§ 20 Von den Bestimmungen dieser Anordnung kann in besonderen Ausnahmefällen mit Zustimmung des Reichskommissars oder den von ihm beauftragten deutschen Dienststellen abgewichen werden.

§ 21 Ueber die Durchführung dieser Anordnung ergehen nähere Bestimmungen.

§ 22 Die Anordnung tritt zunächst im Gebiete der ehemaligen Freistaaten Lettland und Litauen mit der Verkündung in Kraft. Riga, den 17. Oktober 1941.

Der Reichskommissar für das Ostland
LOHSE

§ 5 I arteles inektos mašinos, įrankiai ir kiti prietaisai turi būti, jas paleidžiant, atiduoti ankstyvesniems savininkams, prieš atsiskaitymo užskaitant, jei jie toliau bus savarankiškais amatininkais. Natūram, kurie nebus savarankiškai amatininkai, reikia atlyginti pinigais.

§ 6 Amatininkai, kurie pardavinėja ne tik savo pagamintus amato išdirbinius, bet dar ir kitas prekes, turės gauti tam leidimą pagal mažmeninės prekybos nuostatus, jei ta mažmeninė prekyba bus varoma gana žymiai.

Nuostatai dėl pramoninių mažųjų įmonių.

§ 7 Mažosios pramoninės įmonės, t. y. įmonės, kurios turi vidutiniškai iki 20 darbininkų, turi gauti leidimą.

§ 8 Pramoninė mažoji įmonė leidžiama: a) jei tai yra viešas reikalas ir b) jei savininkas ar atsakingas veđjas tam asmeniškai ir pagal savo specialybę tinka.

§ 9 Įjungtos į trestus ir kombinatų mažosios pramoninės įmonės turės būti paverstos savarankiškoms įmonėmis ir pervesotos į privačias rankas. Bendruomeninės įmonės turės būti išardytos į ankstyvesniašias pavienias įmones; negalintioms egzistuoti mažosioms įmonėms nereikia leisti susidaryti.

§ 10 Įjungtos 2-a pastraipa taikoma. Maitinimosi ūkio žaliavą apdirbančiųjų įmonių, taip pat ir medžio apdirbimo įmonių šis potvarkis netaikomas.

Nuostatai dėl mažmeninės prekybos

§ 10 Mažmeninės prekybos įmonės turi turėti leidimą. Svalgiųjų gerimų pardavinėjimas mažmenomis ir valgyklos traktuojamos kaip mažmeninės prekybos įmonės.

§ 11 Mažmeninės prekybos įmonė leidžiama tik: a) jei tam yra viešas reikalas ir b) jei savininkas ar atsakingas veđjas tam asmeniškai ir pagal savo specialybę tinka.

Gemäss § 7 der Anordnung über steuerliche Massnahmen im Ostland vom 18. Oktober 1941 bestimme ich im Einvernehmen mit dem Reichskommissar für das Ostland das Folgende:

§ 1 Die Personensteuer zahlen natürliche Personen, die am 1. November 1941 in einer Gemeinde wohnen und bis zu diesem Zeitpunkt in einer Gemeinde mindestens 6 Monate gewohnt haben.

Steuerfrei sind:

- a) Personen, welche Einkommen- oder Lohnsteuer zahlen.
- b) Personen, die am 1. November 1941 jünger als 18 Jahre waren und Männer, die das 60. Lebensjahr, Frauen, die das 50. Lebensjahr am 1. November 1941 überschritten haben.
- c) Personen, deren Arbeitsfähigkeit um mehr als 60 vom Hundert vermindert ist.
- d) verheiratete Frauen.

§ 3 Die Steuer wird in folgendem Umfange erhoben:

- a) von Männern im Alter von 18 bis 20 Jahren und im Alter von 50 — 60 Jahren RM 10.—, im Alter von 20 — 50 Jahren RM 15.—,

Pasirėmęs 1941 m. spalio mėn. 18 d. Potvarkio dėl mokesčių priemonių Rytų Krašte § 7 ir susitaręs su Reicho Komisarų Rytų Kraštui, nustatau, kas seka:

§ 1 Fiziniai asmenys, 1941 m. lapkričio 1 d. gyvenę valsčiuje ir iki to laiko išgyvenę valsčiuje nemažiau kaip šešis mėnesius, moka asmens mokestį.

Šio mokesčio nemoka:

- a) asmenys, kurie moka pajamų arba algų mokestį;
- b) asmenys, kurie 1941 m. lapkričio 1 d. buvo: jaunesnio kaip 18 metų amžiaus, vyrų senesnio kaip 60 metų ir moterų senesnio kaip 50 metų amžiaus;
- c) asmenys, kurių darbingumas yra sumažėjęs per 60%;
- d) išteklėjusios moterys.

§ 3 Mokestis nustatomas tokio dydžio:

- a) vyrams nuo 18 iki 20 metų ir nuo 50 iki 60 metų amžiaus RM 10,00, o nuo 20 iki 50 metų am-

đejas tam asmeniškai ir pagal savo specialybę tinka.

§ 12 Nacionalizuotos mažmeninės prekybos įmonės pagrindinai pervedamos į privačias rankas, kiek tai nėra priešinga viešajam interesui.

§ 13 Privatintant, prekių ištekčiai perduodami įmonės perėmėjui dienos kaina.

§ 14 Prekybininkai mažmenomis, kurie sąryš: su savo mažmeninės prekybos įmone turi dar ir amatų įmonę, turi turėti tam leidimą pagal nuostatus amatams, jei amatų bus gana žymiai verčiamasi.

Bendrieji nuostatai.

§ 15 Privatintant, reikia įmones pagal galimumą gražinti ankstyvesniems savininkams.

§ 16 Mašinos, įrankiai ir kiti prietaisai bei įtaisymai perduodami ankstyvesniems savininkams be atlyginimo, kitiems gi įmonės perėmėjams — sumokant pagal įvertinimą. § 5 nuostatai lieka nepaliesti.

§ 17 Įmonės reikalingos patalpos ir sklypai perduodami nuomon.

§ 18 Siam potvarkiui teikiškai įgyvendinti reikalingos lėšos teikiamos kreditan.

§ 19 Visos savavališkos priemonės, kurių buvo imtasi įmonių privatizacijai nuo 1941 m. birželio mėn. 20 d., negalioja.

§ 20 Nukrypti nuo šio potvarkio nuostatų ypatingais išimtiniais atsitikimais galima, leidžiant Reicho Komisarui arba jo pavestoms vokiečių įstaigoms.

§ 21 Šiam potvarkiui vykdyti leidžiami smulkesni nuostatai.

§ 22 Šis potvarkis įsigalioja nuo jo paskelbimo dienos pirmausia buvusių nepriklausomųjų Latvijos ir Lietuvos valstybių srityse. Ryga, 1941 m. spalio mėn. 17 d.

Reicho Komisaras Rytų Kraštui
LOHSE

Bekanntmachung über Mieten

Gemäss § 4 der Allgemeinen Anordnung über die Preis- und Lohngestaltung im Ostland vom 11. September 1941 (Verkündungsblatt S. 7) genehmige ich für den Generalbezirk Litauen im Einvernehmen mit dem Reichskommissar für das Ostland folgendes:

1. Die am 20. 6. 1941 geltenden Mieten werden um 140% erhöht.

2. Die Wohnungsämter werden ermächtigt, in Härtefällen abweichende Regelungen zu treffen.

3. Die Bekanntmachung tritt mit Wirkung vom 1. 11. 1941 in Kraft.

Kauen, den 28. November 1941.

Der Generalkommissar in Kauen
Dr. von RENTELN

Skelbimas nuomos reikalu

Pasiremdamas 1941 m. rugsėjo mėn. 11 d. visuotinio potvarkio apie kainų ir algų sutvarkymą Rytų Kraštui (Skelbimų Žinios 7 pusl.) § 4 ir susitaręs su Reicho Komisarų Rytų Kraštui, leidžiu Lietuvos Generalinei Sriediai sekanti:

1. Nuomos, kurios veikė 1941 m. birželio mėn. 20 d., pakeliamos 140%.

2. Vienam kv. metr. susidaranti nuoma gali būti išlyginta iki pilnų Reicho pfenigų.

3. Ypatingais atvejais Butų Biurali galiojami daryti reikiamas nukrypius patvarkymą vykđant.

4. Skelbimas veikia nuo 1941 m. lapkričio mėn. 1 d.

Kaunas, 1941 m. lapkričio mėn. 28 d.
Generalinis Komisaras Kaune
Dr. von RENTELN

Die Personensteuer 1941 der Landeinwohner

b) von Frauen im Alter von 18 bis 20 Jahren und im Alter von 40 bis 50 Jahren RM 8.—, im Alter von 20 bis 40 Jahren RM 12.—,

2) Für Personen, deren Arbeitsfähigkeit um 40 bis 60 vom Hundert vermindert ist, ermässigt sich die Steuer um 50 vom Hundert.

3) Für Steuerpflichtige, die Kinder haben, ermässigt sich die Steuer für jedes Kind um 15 vom Hundert.

§ 4 Die Steuerermässigung des § 3 (3) wird nur für Kinder im Alter bis zu 16 Jahren gewährt. Kinder im Sinne dieser Vorschrift sind auch Adoptiv-, Pflege- und Stiefkinder.

1) Die Steuer wird von dem Amtsbezirksvorsteher berechnet.

2) Gegen die Steuerfestsetzung ist binnen einer Frist von 2 Wochen nach Empfang des Steuerbescheides die Beschwerde an den Obersteuerinspektor zulässig. Die Beschwerde ist bei dem Amtsbezirksvorsteher einzu-legen. Die Entscheidung des Obersteuerinspektors ist endgültig.

3) Die Einlegung der Beschwerde hält die Verpflichtung zur Zahlung nicht auf.

§ 6 1) Die Steuer ist bis zum 20. Dezember 1941 zu entrichten.

2) Der Amtsbezirksvorsteher versende die Steuerbescheide mindestens 1 Woche vor Ablauf des ersten Zahlungstermins.

§ 7 Steuerpflichtigen, denen die Steuer zum allgemeinen Termin nicht oder zu gering berechnet worden ist, kann sie ausserhalb des allgemeinen Termines berechnet werden. In diesen Fällen ist die Steuer binnen 2 Wochen nach Empfang des Steuerbescheides zu entrichten.

§ 8 1) Die Steuer ist an den Amtsbezirksvorsteher, in dessen Gemeinde der Steuerpflichtige am 1. November 1941 wohnt, zu entrichten.

2) Für nach Fälligkeit geleistete Zahlungen werden Verzugszinsen im Betrag von eins vom Hundert monatlich erhoben. Dabei wird jeder angefangene Monat als voller Monat gerechnet.

§ 9 Diese Anordnung tritt mit dem Tage der Verkündung in Kraft.

Kauen, den 1. Dezember 1941.
Der Generalkommissar in Kauen
im Auftrage
gez. **NABERSBERG**

1941 m. valsčių gyventojų mokestis

žiaus — RM 15,00; b) moterims nuo 18 iki 20 metų ir nuo 40 iki 50 metų amžiaus — RM 8,00, o nuo 20 iki 40 metų amžiaus — RM 12,00.

2) Asmenims, kurių darbingumas yra sumažėjęs nuo 40 iki 60%, mokestis mažinamas 50%.

3) Moketojams, turintiems vaikų, mokestis mažinamas 15% už kiekvieną vaiką.

§ 3 (3) mokesčio lengvata taikoma vaikams tik iki 16 metų amžiaus. Vaikai šio nuostato prasme laikomi taip pat įsūnytieji, augininiai ir posūniai -pocukros.

§ 5 1) Mokestį apskaičiuoja valsčiaus viršaitis.

2) Skundai dėl mokesčio nustatymo gali būti įtelkiami vyr. mokesčių inspektoriumi per dvi savaites mokesstinį pranešimą gavus. Skundas įtelkiamas per valsčiaus viršaitį. Vyr. mokesčių inspektorius nutarimas yra galutinis.

3) Skundo padavimas mokesčio mokesčio nestabd.

§ 6 1) Mokestis sumokamas iki 1941 m. gruodžio 20 d.

2) Valsčiaus viršaitis mokesstinus pranešimus išsiuntinėja ne vėliau, kaip per savaitę prieš mokėjimo terminą.

§ 7 Moketojams, kuriems mokestis bendruoju terminu nebuvo arba buvo nepilnai apskaičiuotas, gali būti apskaičiuota ir šiam terminui praėjus. Šiais atvejais mokestis sumokamas per 2 savaites mokesstinį pranešimą gavus.

§ 8 1) Mokestis sumokamas tam valsčiaus viršaitiui, kurio valsčiuje mokesčio 1941 m. lapkričio 1 d. gyveno.

2) Po termino įmokamiems mokesčiams imama 1% mėnesiui delspinigių. Nepilnas mėnuo skaitomas pilnu.

§ 9 Šis potvarkis įsigalioja jo paskelbimo dieną.

Kaunas, 1941 m. gruodžio 1 d.
Generalinio Komisarų Kaune pavadamas
(pas.) **NABERSBERG**

Potvarkis

dėl amatų, smulkiosios pramonės ir mažmeninės prekybos pertvarkymo

Išeinant iš pripažinimo, kad laisvas nuosavy pajėgų ir nuosavos pilnos atsakomybės kūrybos išsivystymas yra dirva sveiko ir kūrybingo ūkio, bus išlaisvinti amatai, smulkioji pramonė ir mažmeninė prekyba iš bolshevikinės organizacinės sistemos pančių ir naujai tvarkomi pagal savos privatinės iniciatyvos pagrindus.

Nuostatai amatams.

§ 1 Amatu gali verstis tik tas kas asmeniškai ir pagal specialybę tam tinka ir kas turi gaves amatų kortelę.

§ 2 Amatu įmonė, jei ji nėra reikalinga, gali būti uždrausta.

§ 3 Įjungtos į kombinatų ir trestus amatų įmonės turės būti paverstos privačiomis įmonėmis ir atiduotos į privačias rankas. Bendruomeninės įmonės turės būti išardytos į ankstyvesniašias pavienias įmones; negalintioms egzistuoti mažosioms įmonėms nereikia leisti susidaryti.

§ 4 Visas arteles, kurių tolimesnis egzistavimas ūkiškai nepateisinamas, reikia išardyti ir likviduoti. Išeinant iš artelės nariams reikia leisti atidaryti pagal § 1 ir § 2 nuostatus savarankiškias amatų įmones.

Pasilikusias arteles reikia paversti į kooperatyvus.

Kauno radijas

PENKTADIENIS, 5. XII.

5.00 Vokiečių kariams RP; 6.15 Malda, dienos mintys. Rytinis koncertas (pl.); 6.40 Mankšta. Vad. Kotryna Marijošienė; 7.00 Žinios vokiečių k. RP; 7.15 Žinios lietuvių k.; 7.30 Koncertas RP; 8.00 Ūkininkams; 8.20 Koncertas RP; 9.00 Žinios vokiečių k. RP; 9.15 — pertrauka; 10.00 Baletu muzika (pl.); 11.00 Laiko įvykiai; 11.30 Bacho kūrinų koncertas (pl.); 12.00 Varou muzika iš Karo muziejaus; 12.05 Pl. muzika; 12.30 Žinios vokiečių k. RP; 12.45 Pl. muzika; 13.00 Žinios lietuvių k.; 13.15 Vidudienio koncertas RP; 14.00 Žinios vokiečių k. RP; 14.15 Popietinis koncertas RP; 15.00 Žinios vokiečių k. RP; 15.30 — pertrauka; 16.00 Balyz Buračas; Žiemos sėkmę pasakėlės; 16.15 Mikrus koncertas. Dalyvauja op. sol. Antanina Dambrauskaitė ir smuikininkas Izidorius Vasyliūnas; 16.45 Žinios lietuvių k.; 17.00 Žinios vokiečių k. RP; 17.15 Garsų paradas (Pl.); 17.45 Iš Kristijono Duonelaičio „Metu“; 18.00 Garsų paradas (tęsinys). Dalyvauja pianistas Aleksas Marozinskas; 18.30 Laiko įvykiai, pranešimai iš fronto, pasikaito karo ir politikos temomis ir žinios vokiečių k. RP; 20.15 Mažojo orkestro koncertas; 21.00 Žinios lietuvių k.; 21.10 Vokiškai lietuviams; 21.20 Mažojo orkestro koncertas; 22.00 Žinios vokiečių k. RP; 22.15 Šokių muzika (pl.); 23.00 Programos pabaiga.

Kauno Didysis Teatras

Penktadienį gruodžio 5 d.

PAKALNĖ
E. d'Albert 3 p. opera
Bilietai nuo 0,50—2,50 RM
Abonent. bilietai negalioja

SEŠTADIENI, gruodžio 6 d., 15 val.

LINKSMOJI NASLĖ
F. Leharo 3 v. operetė
Bilietai nuo 0,40—2,00 RM
Abonent. bilietai galioja

SEŠTADIENI, gruodžio 6 d., 18,30 val.

UZBURTOJI FLEITA
R. Drigo 1 v. baletas
KVIETIMAS ŠOKIUI
Weberio 1 v. baletas
VIEŅOS DŽIAUGSMAS
J. Strauss'o 1 v. baletas
Bilietai nuo 0,40—2,00 RM
Abonent. bilietai galioja

SEKMDIENI, gruodžio 7 d., 13 val.

KLASTA IR MEILĖ
F. Šilerio 5 v. tragedija
Bilietai nuo 0,20—1,00 RM
Abonent. bilietai negalioja

SEKMDIENI, gruodžio 7 d., vakare.

ČIGONŲ BARONAS
J. Strauss'o 3 v. komiška opera
Bilietai nuo 0,50—2,50 RM
Abonent. bilietai negalioja

Kauno Jaunimo Teatras

Seštadienį, gruodžio 6 d. 15 val.
TĖVO PALIKIMAS
3 pav. inscenizuota lietuvių liaudies pasaka

BREMENO MIESTO MUZIKANTAI
4 pav. inscenizuota brolių Grimų pasaka

KONCERTINĖ DALIS
Uždaras spektaklis
Sekmdienį, gruodžio 7 d. 15 val.
TĖVO PALIKIMAS
3 pav. inscenizuota lietuvių liaudies pasaka

BREMENO MIESTO MUZIKANTAI
4 pav. inscenizuota brolių Grimų pasaka

KONCERTINĖ DALIS
Uždaras spektaklis

I L A I S V Ė

Kaunas, Duonelaičio 24.

REDAKCIJA interesantus priminėja

12—13 ir 17—18 val. Telefonai:
vyr. redaktoriaus 20520, red. sekretoriaus 21414, redakcijos 20530.

ADMINISTRACIJA dirba nuo 8 ligi 18 val., prieš šventadienius — nuo 8 ligi 15 val. Tel. 26375.

Prenumerata (laikinė, siunčiant paštui) 1 mėn. užsakantiems 1 arba 2 egz. po 20 rb egzempliorius, užsakantiems daugiau kaip po 2 egz.—po 15 rb egzempliorius. Pinigus galima siųsti paštu arba per Lietuvos Banko skyrius „Spaudos Zodis“ a. a. b. vardu (papr. ein. sąsk. Nr. 161560) Lietuvos Bankui Kaune.

Skelbimai darbo ieškantiems 2 rb darbo siūlantiesiems 10 rb, pirkimo ir pardavimo smulkius skelbimai 15 rb; valdinių ir prekybinių įstaigų skelbimų 1 petito eilutė 4 rb. Skelbimai priimami administracijoje iš vakaro ligi 18 val.; prieš šventadienius ligi 15 val.

Laidžia a. a. b. „Spaudos Zodis“ Spausdina „Žiubo“ spaustuve (Kaunas, Duonelaičio 24).

SKELBIMAS

Š. m. gruodžio mėn. 9 d. 12 val. Duonelaičio g. 40, kamb. 13 iš varžytynių bus parduodamos įvairiomis kalbomis mokslo ir dailiosios literatūros knygos. Apžiūrėti ir pasiūlymus iškelti galima kasdien nuo 12 val.
4310(2)

Akc. B-vės „Maistas“ Šiaulių fabriku Gubernijojei reikalingas prityres **BRAIŽYTOJAS** nuolatiniam darbui.
Prasyma su gyvenimo aprašymu siųsti Fabriko Technikos skyriui.
4315(2)

Reikalingas tuojau sekretorius (ė) — vertėjas(a), mokęs(anti) gerai vokiečių kalbą. Teirautis Valst. Statybinių Medžiagų Pramonės Trestė, Kaune, Laisvės al. 52, tel. 22352. 4318(1)

PRANEŠIMAS

Pranešu, kad Panevėžio Apskritis Vartotojų Sąjunga (Apkoopsąjunga) likviduojama.

Kreditoriai, įstaigos ir asmenys, turintieji į Apkoopsąjungą pretenzijų prašomi jas pareikšti per du mėnesius nuo šio skelbimo dienos. Vėliau pareikštos pretenzijos nebūs priimanomos.

— Užpirkimo Atstovybėi, vadovaujamai K. Grabliko, skubiai reikalingi: tinkorius, slėnų dažytojai, krosnininkai, paprasti darbininkai ir stalties Kreiptis: Juozapavičiaus pr. Nr. 55
Užpirkimo Atstovybės K. Grabliko Kontora. 4347(1)

SMULKUS SKELBIMAI

Siūlo darbo

Mažai šeimai reikalinga tarnaitė.
Kreiptis tel. 24589, nuo 14—16 val. 4348(1)

Ekonominės Karių Bendrovės krautuvei reikalinga sąžininga patarnautoja.
Teirautis darbo dienomis nuo 9—12 val. ir nuo 15—17 val. krautuveje Laisvės al. 23 nr. tik su rekomendacijomis. 4344(1)

Alytaus I bažnyčiai skubiai reikalingas nevedęs ir sugebęs gerai atlikti savo darbą vargonininkas. Sąlygos — visas išlaikymas ir alga. Tuojau atvykti ar skubiai pranešti Alytaus I bažnyčios klebonui. 4340(1)

Reikalinga tarnaitė prie virtuvės ir aukštė prie 2 maž. vaikų. Kreiptis tik su rekomendacijomis.
Kestučio 7. b. 4. 4330(1)

Nedidelei šeimai reikalinga tarnaitė. Kreiptis: Minties Ratas 27, tel. 24545. 4319(1)

Reikalinga tarnaitė. Kreiptis: Kaune, Lelijų g. 14, b. 1. 4307(1)

Pažaislio valsčiaus ž. ū. kooperatvui reikalingas daržininkas — sodininkas. Sąlygos geros. Kreiptis į koop. kontorą: Petrašiūnai, Vilniaus g. 27a. 4308(3)

Ūkiui 8 ha prie Kauno reikalinga ūkio darbininkas arba kumetis: Kreiptis: I. Laurusevičienė, Savonorių km. A. Panemunės valsč. Kauno apskr. 4317(1)

Reikalingas energingas berniukas, kaip pasiuntinys ir mokytinis mechanikiškiems darbams. Atlyginimas 300 rublių mėnesiui. Laisvės al. 38, b. 4. Rekomendacijos būtinos. 4324(1)

Reikalingas šaltkalvis smulkiems mechanikiškiems darbams. Kaunas, Laisvės al. 38, b. 4. Rekomendacijos būtinos. 4325(1)

Ieško darbo

Vandentiekį ir kolonkas vonioms talso prityres monteris.
Telef. 26268 skambinti 7—8 val. arba 19—21 val. 4345(2)

TEISMINIAI SKELBINAI

Kauno Apylinkės Teismas 1940. VII.25 d. nutarė: psichiniai sergančios Janinos Grižauskaitės asmens ir turto globėjais paskirti Povilą ir Edvardą Grižauskus. (6—118—40). 4332(1)

Kauno Apylinkės Teismas 1941. XI.25 d. nutarė: nežinia kur esančio Igno Bieliūno turto globėju paskirti Eugenijų Bieliūną. (6—91—41). 4333(1)

Kauno Apylinkės Teismas 1941. XI.25 d. nutarė: nežinia kur esančių Onos ir Juozo Vosylių turto globėjais paskirti Magdalena ir Juoza Bitkauskus. (6—93—41). 4334(1)

Kauno Apylinkės Teismas 1941. XI.26 d. nutarė: nežinia kur esančio Adolfo Leščinsko turto globėja paskirti Aldoną Gerulaitę. (6—94—41). 4331

Anykščių Apylinkės Teismas skelbia, kad:

1) 1941 m. spalio 8 dieną nutarė Prana Ciemnolonski, gyv. Panevėžyje, Vėžio kelias Nr. 22, skirti globėju nežinia kur esančių Vinco ir Eugenijos Kalmiečių nekilnojamam turui, esančiam Desiuikiškių vk. Kurklių vals. (gl. b. 631).

2) 1941 m. spalio 18 d. nutarė: Teresą Zvirblienę, gyv. Anykščiu m. ir Tamošiūnienė Marija, gyv. Andriūniškio bažntk. Anykščiu vis., skirti globėjoms nežinia kur esančio Jono Mačkelkos nekiln. turto Penagalių km., Troškūnų vis. (gl. b. Nr. 533).

3) Anykščių Apylinkės Teismas šaukia nežinia kur esančią Liudmilą Sarosek—Gudeliene stoti teisman laike 6 mėnesių atsakove į iškeltąje Vinco Gudelio byloje dėl ištuokos. (b. Nr. 513).
Nustatytu laiku atsakovei neatsiliepus, byla bus sprendžiama be jos.

4) Anykščių Apylinkės Teismas šaukia mirusio 1941 m. vasario 23 d. Adomo Pilkausko įpėdinius 6 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos pareikšti teises į jo palikimą iš 250 rublių, esančių Anykščių Smulkaus Kredito Draugijoje (aps. b. Nr. 508). 4313(1)

Rokiškio Apylinkės Teismas skelbia, kad 1940 m. birželio mėn. 4 d. nutarė: 1939 m. birželio mėn. 5 d. mirusios Ievos Jacevičiūtės - Karpavičienės naminių testamenta, surašyta 1938 m. liepos mėn. 12 d., patvirtinti vykdymui. (ad. b. 411-40 m.). 4312(1)

Utenos Apylinkės Teismas kviečia atvykti į Teismą Aleksa Butku, gyv. Kaune, paimiti įneštus Alfonso Zablielo iš šio teismo depozita 2626 Rb. 81 k. pagal pirkimo - pardavimo akta, surašytą Utenos Notaro Stepono Karalo 1939 m. gruodžio m. 14 d., patvirtintą Zarasų Apskr. Ipot. Ist. Teisejo 1940. V. 16 d. už perleista nekiln. turta, esanti Naršėnų km., Dusėtų vis., susid. iš 29 ha 5 a 20 m² ploto su trobesiais ir kitais priklausiniais bei kitomis taiseis.

Utenos Apylinkės Teismas skelbia, kad Utenos II Nuov. Taikos Teisėjas 1932 m. gruodžio m. 1 d. nutarė: naminių testamenta, mirusio 1932 m. birželio m. 23 d. Prano Kulakausko, surašyta 1932 m. gegužės m. 12 d., patvirtinti. (Civ. b. 692-32 m.)

Utenos Apylinkės Teismas skelbia, kad 1940 m. liepos mėn. 22 d. nutarė: mirusio 1940 m. sausio m. 19 d. Adomo Lelpauso naminių testament. surašyta 1932 m. rugpjūčio m. 8 d., patvirtinti. (Aps. b. Nr. 171-40 m.)

Utenos Apylinkės Teismas skelbia, kad 1940 m. spalio mėn. 18 d. nutarė: 1940 m. balandžio mėn. 9 d. mirusio Jono Kolosovo naminių testament. surašyta 1940 m. kovo m. 25 d., patvirtinti. (Aps. b. Nr. 325-40 m.)

Utenos Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. lapkričio mėn. 7 d. nutarė: mirusio 1940 m. rugsėjo m. 30 d. Alekso Dagio notarinį testamentą, surašytą pas Utenos Notarą Joną Blinstrubą 1931 m. balandžio m. 20 d., jo aktu knygos Nr. 98 patvirtinti vykdymui. (Aps. b. Nr. 49-41 m.)

Utenos Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. lapkričio mėn. 14 d. nutarė: 1940 m. spalio mėn. 27 d. mirusio Alekso Dausos naminių testament. surašyta 1937 m. rugpjūčio mėn. 8 d., patvirtinti. (Aps. b. Nr. 62-41 m.)

Utenos Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. lapkričio m. 14 d. nutarė: mirusio 1940 m. gruodžio m. 13 d. Evstignėjaus Ivanovo notarinį testamentą, surašytą pas Utenos Notarą S. Karkalą 1936 m. rugsėjo mėn. 25 d., jo aktu knygos Nr. 246, patvirtinti vykdymui. (Aps. b. Nr. 59-41 mt.). 4213(1)

Skuodo Apyl. teismas skelbia, kad 1941 m. lapkričio m. 28 d. nutarta: mir. 1941 m. vasario m. 16 d. Prano Bieliausko naminių testamenta, surašyta 1937 m. lapkričio 12 d., patvirtinti. (Aps. b. Nr. 814-41 m.). 4265(1)

Panevėžio Apylinkės Teismas šaukia nežinia kur esančią Oną Lukoševičienę - Saulytę 6 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos, atsakymą duoti Alfonso Lukoševičiaus iškeltąjį bylą dėl ištuokos.

Saukiamajam neatsiliepus bei neprisiuntus įgaliojtinio, byla bus sprendžiama be jos. Iš. b. 70. 4205(1)

Panevėžio Apylinkės Teismas šaukia nežinia kur esantį Ruželą Antaną 6 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos atsakymą duoti Elenos Čiurylės—Ruželienės iškeltąjį bylą dėl ištuokos.

Saukiamajam neatsiliepus bei neprisiuntus įgaliojtinio, byla bus sprendžiama be jo. Iš. b. 88. 4204(1)

Panevėžio Apylinkės Teismas šaukia nežinia kur esantį Stasį Žemavičių (Žimavičių) per 6 mėn. nuo šio skelbimo dienos atsakymą duoti Teodoros Žemavičienės (Žimavičienės) iškeltąjį bylą dėl ištuokos.

Saukiamajam neatsiliepus bei neprisiuntus įgaliojtinio, byla bus nagrinėjama be jo. Iš. b. 62. 4206(1)

Skuodo Apyl. Teismas skelbia, kad 1941 m. spalio 21 d. nutarta: mir. 1940 m. lapkričio 23 d. Magdalenos Jasienės naminių testament. surašyta 1940 m. birželio m. 2 d., patvirtinti (Aps. b. Nr. 740-41). 4154(1)

Skuodo Apyl. Teismas skelbia, kad 1941 m. vasario 6 d. nutarta: 1933 m. birželio 13 d. mir. Kazio Počiaus naminių testament. surašyta 1933 m. birželio 7 d., patvirtinti. (Aps. b. Nr. 183/34). 4155(1)

Skuodo Apyl. Teismas skelbia, kad 1941 m. lapkričio m. 25 d. nutarta: 1939 m. lapkričio m. 6 d. mir. Juozapato Razgausko naminių testament. surašyta 1938 m. gruodžio b. 13 d., patvirtinti (Aps. byl. Nr. 12-41 m.). 4153(1)

Skuodo Apyl. teismas skelbia, kad 1941 m. lapkričio m. 20 d. nutarta: Kosto Žilinsko visuotinį įgaliojimą, duota Eborborai Eglinskienėi ir pareikšta Skuodo Notarui 1935 m. spalio mėn. 23 d. Rejestro Nr. 1732, panaikinti. (Aps. b. Nr. 779-41). 4152(1)

Skuodo Apyl. Teismas šaukia 1941 m. spalio 23 d. mir. Magdalenos Žebrauskienės įpėdinius, 6 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos, pareikšti savo teises ir vėlonines palikimą, esama Kretingos apskr. Salantų val., Tuzų km. ir susidedanti iš 15 ha žemės su trobesiais ir inventorium. 4151(1)

Kėdainių Apyl. Teismas šaukia mir. 1941 m. gegužės 1 d. Kazio Minkevičiaus įpėd. 6 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos pareikšti savo teisių į jo palikimą Valučiu km., Dotnuvos vis., Kėdainių aps. (A-83-41). 4264(1)

Kretingos Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. lapkričio mėn. 21 d. nutarė mirusio 1941 m. rugsėjo 19 d. Prano Skersio notarinį testamentą, surašytą 1936 m. kovo 13 d. pas Kretingos Notarą Martyną Bernotą, patvirtinti. (c. b. 308—41). 4126(1)

SKELBIMAS

Kretingos Apylinkės Teismas skelbia, kad 1941 m. rugpjūčio mėn. 28 d. nutarė mirusio 1941 m. liepos mėn. 22 d. Juozo Bieliausko naminių testament. surašyta 1941 m. liepos 3 d., patvirtinti. (c. b. 110-41). 4127(1)

Jėzuitų bažnyčios chorui reikalingi altai, tenorai ir basai. Norintieji dalyvauti chore prašomi atvykti į choro repeticijas, kurios būna: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais visados 19 val. Rotušės a. 12.

Taip pat galima ir sekmadieniais fuojau po sumos užrašyti. 4328(3)

Lietuvos Energijos Valdybos Žemaitijos elektrinių rajonui, Telsiuose, reikalingi vyr. buhalteris ir buhalteris.

Kreiptis darbo valandomis, Lietuvos Energijos Valdyba, Kaunas, Duonelaičio g. 25d, tel. 20569, arba į elektrinių rajoną Telsiuose. 4329(1)

RADIJO TAISYMAS

Kvafjifikuotas technikas taiso radijo aparatus. Telef. 28244. Skambinti nuo 7—10 val. ir 21—23 val. 4341(1)

Jauna, laisva moteris, mokanti prancūzų, lenkų, lietuvių ir šiek tiek vok. kb., ieško padavėjos ar patarnautojos vietos. Gal ir siūti. Padavėja dirbo 5 m. Prancūzijoje. Kreiptis: telef. 41876. Radzevičiūtė. 4336(2)

Prityres elektro monteris ieško atitinkamo darbo. Kuršėnai, paso Nr. 198063/9868. 4314(5)

Vedes vargonininkas ieško vietos. Paveidauja Ukmergės ap. Pranešant sąlygas kreiptis: Ukm. ap. Pašilė A. Junevičius. 4316(4)

Parduoda, rėka

Skubiai pirkstu moteriškam paltui kailluku (kotf). Siūlyti: Telef. 20444 iki 9 val. ryto ir 2—3¼ val. po pietų. 4351(1)

Skubiai parduodamas radio aparatas. Sužinoti: Prūsų g 8. b. 5. 4349(1)

Parduodu „Philips“ radio aparatą. Apžiūrėti nuo 16—21 val. Kapsu g-vė Nr. 10a. b. 2. 4338(1)

Parduodu radijo aparatą, sluvama mot. mašina, koklių pečiuka, moteriška dviratis ir juoda lapa. Teirautis: Zemaičių g. 54, b. 1, nuo 16—21 val. 4326(1)

Parduodu vyr. palta pilkos spalvos už 120 RM. ir sofa. Kalmiečių 28, b. 2. 4323(1)

Ivairūs

Sukertame malkas, remontuojame langus, durų ir inventorius užraktus, elektros įrengimus, patarnaujame versikraustant.

Kreiptis į Patarnavimo kontorą „Pagalba“ Mickevičiaus g. 4/28 (Mikško - Mickevičiaus g. kampas, įėjimas iš kiemo), nuo 9—14 val. 4339(2)

Pranešama debitoriams ir kreditoriams, kad Zapyškio Ž. ū. Kooperatyvas „Vienybė“ likviduojamas. Turimas bet kokias pretenzijas prašome reikšti iki 10 d. sausio 1 d.

Likvidacinė komisija. 4320(1)

Ukmergės Valst. Aliejaus Fabriko kontoros telefonas: 171. 4327(1)

Kas žino apie Žilinską Domininką, prieš karą buvusį Vilniaus priešlėktuvinės ligoninės sanitaru, prašom pranešti Vyduo al. 15 b. 2. M. D. 4342(1)

Jei kada matel kun. Stanislova Rimku, buv. Kražių vikarą, neatsisakyk išsamiai parašyti Ant. Šlinskiui, Jablonskio g. 21. Panevėžys. 4311(1)

Butai ir kambariai

Panelė iš Vokietijos skubiai reikia gero kambario ar 2 maž. kamb. su baldais. Pranešti laikr. adm.-jai Nr. 321. 4335(2)

Panelė, mokanti vokiečių k. ir turinti gerą tarnybą, skubiai reikalingas mebluotas kambarys Žaliakalnyje, ar miesto centre. Suradus — atlyginsiu. Siūlyti: „I Laisvė“ admin. dėl 3573. 4322(1)

Pamesta

XI. 29 d. vakare Kauko ar Aguonų gatvių kampe pamestas juodas parkeris firmos „Vacumatic“. Radusį maloniai prašau grąžinti Radastų g. 9, b. 1, arba paskambinti tel. 22666. Gerai atlyginsiu. 4240(1)

Š. m. gruodžio 1 d. pamestą asmens liudijimą vardu Marijos Purienės.

Radusį prašau grąžinti Kaunas. Vytauto pr. 19, bt. 12. 4350(1)

Š. m. lapkričio 30 d. pamestas Genovaitės Bukauskaitės asmens liudijimas.

Radusį prašau grąžinti Rotušės a. 16 b. 11. 4337(1)

Š. m. gruodžio 2 d. Ugniausių g. ir c. pašto tarpe pamesta pilkas pirštinė su išmėgsta monogramu J. V. Radusį prašau grąžinti Ugniausių g. 7—16 popiet. valandomis, bus atlyginta. 4309(1)

1941 m. lapkričio 2 d. pamestas Stanevičiaus vid. pasas, kiti dokumentai ir pinigai 3 RM su pr. Grąžinti už atlyginimą Stanevičiui Kazui, Savonorių pr. 9/15, „Ragutis“. 4321(1)

Sov. S-ga iš Amerikos mažai gauna ginklų

NEW YORKAS. Spalio ir lapkričio mėnesiais Jungtinių Valstybių tiekiami Sovietų Sąjungai buvo žymiai mažesni, negu buvo pažadėta Jungtinių Valstybių vyriausybės per Maskvos konferenciją, — konstatuoja „New York Times“, remdamasis žiniomis iš „autoritetingu šaltinių“. Jau buvo mėginta, rašo laikraštis, daryti itakos Londonui, kad jis sutiktų leisti Jungtinėms Valstybėms tiekti daugiau medžiagos Anglijai, kompensuojant tiekimo sumažėjimą Sovietų Sąjungai. Kariniai ekspertai, kurie savo laikų reikalavo, kad būtų tiekiamos visos pažadėtos medžiagos rusų gynimuisi paremti, reikė šeimės, kad tiekimai gali pasivėlinti. Svarbiausios problemos yra tonazė trūkumas, o taip pat vykusių streikų atgarsis ir suvėlinta gamybos pradžia Jungtinėse Valstybėse. Kaip tolimiesiems pagrindą, kodėl Jungtinių Valstybių tiekiami Sovietų kariuomeni yra nepakankami, laikraštis pažymi nepakankamą sovietų uostų imlumą. „New York Times“ baigdamas pažymi, kad ši nauja situacija turinti nutikti pesimistiškai.

STOCKHOLMAS. „Svedijoje šiuo metu yra 7.000 politinių atbėgėlių“, pareiškė Svedijos socialinės apsaugos ministeris Moelleris žemųjų rūmų posėdyje. Politinių atbėgėlių iš užsienių panaudojimą darbai turės sutvarkyti specialūs darbo tvarkymo organai.

ROMA. Romoje, Santa Maria Degli Angoli bazilikoje buvo iškilmingai paminėta 150 metų Mocarto mirties sukaktuviu diena. Toje bazilikoje Italijos radijo bendrovė surengė Mocarto „Requiem“ išpildymo koncertą. Šio Mocarto kūrinio išpildymui vadovavo Victor de Sabatas. Išpildyme dalyvavo abu Italijos radijo bendrovės simfoniniai orkestrai ir didelis chorai iš Romos ir Turino. Tuo būdu koncerte dalyvavo 500 muzikantų ir dainininkų. Solo partijas atliko Maria Caniglia, Ebe Stignani, Benjamino Gigli, Tanoradi Pasero. Tame koncerte dalyvavo daug Italijos karaliaus rūmų narių, ministrai Pavolini, Teruzzi ir Bottai, diplomatinio korpuso atstovai, jų tarpe Vokietijos, Japonijos, Brazilijos ambasadoriai ir Vengrijos, Kroatijos ir kitų Romoje atstovaujama kraštu pasiuntiniai, o taip pat be galo daug publikos ir tam tikras skaičius karo invalidų.

ANGLAI EVAKUOJAMI IŠ SANCHAJAUS

SANCHAJUS. Šiandien su anglų laivu „Anhui“ iš Sanchajaus išplaukė apie 450 britų moterų ir vaikų ir 100 indų moterų ir vaikų. Jie evakuojami britų valdžios organų patarimu. Laivas „Anhui“ išplaukė Hongkongo kryptimi, iš kur didžiausią dalį evakuotojų asmenų numatoma išvežti Australijos link. Rytoj su vienu prancūzų laivu išvyks į Manilą 40 Jungtinių Valstybių moterų ir vaikų. Pranešama, kad dėl laivų stokos pabėgėlių evakuavimas kol kas yra susitrukęs.

Kokios bolševikų jėgos sunaikintos Pietų fronto per spalio mėn.

BERLIN. Tarp sovietų junginių Rytų fronto pietinėje dalyje, kurie spalio mėn., pasak neabejotinų vokiečių konstatavimų, buvo sunaikinti, yra, kaip DNB iš karinių sluoksnių patyrė, še didesni vienetai: 3-ji motorizuotoji divizija, 35-ji kavalerijos divizija, kurios buvo sunaikintos prie Kirsanevkos, 127-ji ir 271-ji šaulių divizijos. Iki 227-osios šaulių divizijos čia yra vietiniai, kuriuos maršalas Budionas iki šiol laikė kaip savo grupės rezervą. 227-ji šaulių divizija yra iš tryjų kelių vienetų, kurie mūšyje prie Kijevo ir visiškai vokiečių apsupimo galėjo išgelbėti po kelias kuopas. Šios divizijos didžioji dalis buvo sunaikinta Kijevo mūšyje. Be to, bolševikai pietiniame ruože prarado savo I-ją gvardijos diviziją, ku-

Kaip lenkai „organizuoja armiją“ Sovietuose

Gen. Sikorskis pyktasi su maršalu Smiglu, o Sovietuose esą lenkai kaip gyvi nenori padėti kruviniems savo engėjams bolševikams. Manifestacijos Tokio už Azijos suvienijimą Japonijos vadovybėje

Telefonu iš Berlyno

Wilhelmstrassės sluoksniui dėl abiejų maršalų Goeringo ir Petaino pasikalbėjimo rezultatų laikosi labai santūriai, susilaiko nuo bet kokių komentarų. Būdinga, kad ir vokiečių spauda tos temos visiškai nejudina. Tuo tarpu Briuselyje ir Paryžiuje vokiečių kalba leidžiami „Brusselscher Zeitung“ ir „Pariser Zeitung“ gana plačiai aprašo tą Goeringo ir Petaino susitikimą, kaip ir spaudos konferenciją pas vokiečių ambasadorių Abec Paryžiuje. Per tą konferenciją prancūzų ambasadorius de Brinon tarp kitko pareiškė, kad Goering Petain pasikalbėjimas iš dalies turės lemiamos reikšmės santykių sunormavimui tarp Prancūzijos ir Vokietijos.

Iš viso to šonykščiai politiniai sluoksnių yra linke daryti išvados, kad to pasikalbėjimo rezultatai esą kuklesni, negu laukta. „Deutsche Allgemeine Zeitung“ korespondentas iš Vichy praneša, kad Paryžiuje sudarytas specialus komitetas, kurio tikslas busias — suorganizuoti naują prancūzų legioną kovai prieš bolševizmą. To komiteto pastangas remia daug žinomų Prancūzijos žmonių.

O dėl lenkiškos emigrantinės vyriausybės premjero gen. Sikorskio vizito Maskvoje — tai Wilhelmstrassės sluoksniui tam jo vizitui neteikia jokios didesnės politinės reikšmės. Esą, ka tose milžiniškose istorinėse rugtynėse galis reikšti toks gen. Sikorskis. Jei vokiečiai laimės karą, pareiškiama Wilhelmstrassės sluoksniuose, tuomet jo likimas busias ne kitoks, kaip Benešio ir jį panašių. O jeigu karą laimės bolševikai, tai būtų įvykiu tokia pati Lenkijos bolševizacija, kaip savo metu Pabaltijo valstybių. Sikorskis, kaip tuose sluoksniuose teikiama, nuvykęs į Maskvą kaip nors perkabėti Sovietų Rusijai esančius lenkus ir paveikti juos, kad jie stotų Sovietų Rusijoj organizuojama vadinama lenkų kariuomene, ko tenykščiai lenkai savo kailiu pa vėrė bolševikų kalėjimų ir koncentracijos lagerių kankinimus, nenorį daryti. Jiems nesa kitos išeities: arba stoti „savanoriais“ ir ta organizuojama kariuomenė ir eiti kovoti už bolševikų reikalus, arba pūti sovietų kalėjimuose. Esant tokiai padėčiai, lenkams pavyke suorganizuoti kelias lenkiškas divizijas.

Vokiečių kariniai sluoksnių pareiškia, kad jiems nieko nesą žinoma apie tai, jog lenku kariuomenė jau kovojanti rusu fronte prieš vokiečius. Tuomi jie nuneigia anglų teigimus, kad viena lenkų divizija esanti sovietų fronte.

Būdinga, kad kaip tik Varšuvoje leidžiamas „Nowy Kuryer Warszawski“ išspausdino straipsnį apie lenkų armijos tragediją sovietuose, kuriame, pasiremdamas anglų duomenimis, pateiktas paties lenkiškosios armijos sovietuose vado gen. Anderso, teigia, kad toji armija esanti tiesiog apverktinoje padėtyje, nes ji neturinti ne tik ginklų, bet ir drabužių bei apavų. Šeši kareiviai teurį vieną porą batų. Be to, laikraštis pažymi, kad daugumas lenkų karių nori išvykti iš sovietų į Iraną arba į Iraką, bet sovietai neleidžia. Ta proga straipsnyje pažymima, kad lenkų emigrantų bičiuliavimas su sovietais rodas jų visšką bankrotą, nes esą tie emigrantai, matyt, pamiršo, kaip 1939 m. rugsėjo 17 d. per lenkų — vokiečių karą Maskva smeigė Lenkijai peiliu iš užpakalio ir kaip Molotovo pavaduotojas Potemkinas, kuris anksčiau lankydamasis Varšuvoje pažadėjęs len-

kams pagalbą, tą dieną pasikvietęs lenkų ambasadorių Maskvoje Gzibovskį ir įteikęs jam notą, kurioje jis bauriausiai išniekinęs lenkų tautą. Tuo būdu „Nowy Kuryer Warszawski“ teigia, kad pradėti bičiulystę su bolševikais lenkų emigrantus privertęs Londonas ir iš dalies buvęs lenkų maršalas Rydz-Smigly, kuris, kilus vokiečių — sovietų karui, per sovietų karo ataką Ankaroje pasisūlęs Stalinui ir lenkų vadus. Gen. Sikorskis žinodamas, kad Rydz-Smigly jo neapkenčia, pagaliau nusileidęs anglų spaudimui ir sutikęs broliautis su bolševikais.

Vokiečių kariniai sluoksnių pareiškė nieko negali pasakyti apie teigimą, kad esą vokiečiai organizuoja lenkų savanorių batalijonus kovoti prieš bolševizmą.

Vokiečių spauda ir toliau smarkiai puola švedų neutralumo politiką. „Essener Nationalzeitung“ švedus tiesiog vadina biznieriais ir kaltina juos už tai, kad jie kludą Norvegijoj nacionalistinį ir vokiečiams draugšką Quislingo sąjūdį, kuris pasirinkęs sau tikslą įvykdyti nacionalistinę revoliuciją Norvegijoje. „Danziger Vorpost“ švedų neutralumo politikoje išuri piktus planus pasiverdyti iš karo tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos ir pažymi, kad švedai tokia savo laikysena stovį už Europos ribų.

Nors Wilhelmsrassės sluoksnių ir toliau susilaiko nuo bet kokių Japonijos Amerikos santykių komentavimo, tačiau vokiečių spauda tam klausimui skiria labai daug vietos. „Deutsche Allgemeine Zeitung“ Tokio korespondentas paskutinėje savo radiogramoje praneša, kad Tokio mieste ryšium su metinėmis sukaktuvėmis nuo pasirašymo sutarties su Nankino vyriausybe įvykusios labai didelės manifestacijos, kuriose dalyvavė ir pati premjeras Tojo.

Tų demonstracijų metu buvusi smarkiai pulta JAV ir Anglija

už tai, kad jos trukdančios suorganizuoti Aziją naujais pagrindais ir po Japonijos hegemonija suvienyti tūkstanti milijonų azijatu. Demonstracijų pabaigoje buvo priimta rezoliucija, kurioje nutarta, kad Ja-

ponija visomis priemonėmis turinti vykdyti savo istorinę misiją ir siekti Azijos gyvenimą suorganizuoti naujais pagrindais pagal principą „Azija azijams“.

Kar u tas pats korespondentas praneša, kad JAV Tolimuosiuose Rytuose išsnuomavo iš Anglijos tris salų grupes Ramajame vandenyne, kur skubiai statomi kariniai aerodromai ir organizuojamas karo laivų aprūpinimo bazės. O didžiuliai kariniai JAV aerodromai jau esą baigti statyti Palmyros saloje ir įrengtos labai stiprios bazės Alaskoje ir visoje eilėje kitų vietų. Žodžiu, amerikiečiai darą didžiausius pasirėngimus. Tuo tarpu iš Vašingtono atėjo žin'a, kad trečiadienį Cordell Hullis vėl pradėjo pasirašyti su Japonų specialiuoju delegatu Kuruso. Sunku ir susigaudyti, kas dabar darosi tarp Tokio ir Vašingtono.

Apie Rytų frontą pareiškiama, kad vokiečių karo vadovybės pranešimas kalbas taip aiškiai, jog nieko nebereikia pridėti. Tačiau iš vokiečių karinių sluoksnių buvo įdomu išsirti, kad anšupasis Leningradas Ladogos ežeru vis dar susisiekęs su kitomis Sovietų Rusijos dalimis ir kad tuo keliu Leningradas dar gaunas maisto ir karo medžiagos. Ir dėl to bolševikai Ladogos ežeru ledu pristatoma naujais tankais iš Leningrado mėgina daryti naują prasiveržimą; tačiau nė vienas toks prasiveržimas jiems neavykęs.

Užsiminus apie Leningradą, negalima tvlomis paklti ir žnomo švedu mokslininko geografo ir keliautojo Sven Hedino laiško švedų spaudai dėl to miesto likimo ir Suomijos ateities sienu. Laišką perspausdino ir „Deutsche Allgemeine Zeitung“. Tame laške Sven Hedinas pareiškia kad jei anšupasis Leningradas laikosi Stalinio ir Vorosilovo įsakymų gintis iki paskutininių, tai jis turės būti sunaikintas, ir už tai, už jo sulvežinimą su žeme, atsakineumas krisias sovietų karinei vadovybei. Sven Hedino teigimu Suomija tol nesijausianti saugi, kol ji kiekviena momentu valėsianti būti užulta iš Leningrado. Todėl Suomijai būn geriau, jei Leningradas būtų visi-

škai nušluo as nuo žemės paviršiaus. Toliau Sven Hedinas pareiškia, jog Suomija uduydama taikos sutartį, turinti gauti visas suomiškas sritis šiaurės vakarų Rusijoj ir Ledinuotojo vandenyno, t. y., kad Suomija gau u tokias sienas, kurias ateity galėtų apginti. — Mano pareiškimas tiek dėl Leningrado tiek ir dėl Suomijos sienų yra kiles iš mano simpatijų ir nusistebėjimo suomių tautai ir iš mano įsitikinimo, kad suomių reikalas yra ir mūsų, švedų, reikalas, — sako Sven Hedinas.

Belgrado dienrašis „Odnova“ praneša, kad pietvakarių Serbijoj įvykė didelių mūšių su partizanais komunistais teroristais. Per tuos mūšius žuvo arba paimta į nelaisvę keletas tūkstančių komunistų ir užimti Čačako ir Užicos miestai. Užicoj buvusio vaštybinio banko patalpose komunistai buvo įrengę ginklų ir amunicijos sandėlių, kurių išsprogdino. Per sprogdinimą buvo užmušta daugiau kaip 2000 žmonių. Iš Užicos dalis komunistų pabėgę šarvuotu traukiniu Prenzinos link. Dabar ir užimtuosius miestus tenykščiams gyventojams pasiūsta visokeriopa parama.

Varšuvoje išeinas lenkų kalba dienrašis „Nowy Kuryer Warszawski“, leidžiamas vokiečių praneša, kad ten mirti nuteisti as ūnų žyda, jų tarpe du vyrai ir šešios moterys, už tai, kad jie be leidimo paliko ghetto ir slapso miestė. Sprendimas įvykdytas. Jems buvo pirmą kartą pritaikytas spalio 25 d. išleistas įsta ymas, pagal kurį už ghetto palikimą be specialaus leidimo gresia mirties bausmė. Mirtėtasis įstatymas miries bausmę numato ir tiems, kurie išėjusius iš ghetto slepia arba surėikia jiems bet kokią parama.

Žiniomis iš Ankaros, Turkijoje jau padaryti visi pasirėngimai maisto kortelėms įvesti. Manoma, kad tos kortelės bus įvestos nuo Naujų Metų.

„Krakauer Zeitung“ praneša, kad Lvove visos gatvės gavo vokieškus pavadinimus.

Iš Amerikos gauta Stašinsko telegrama, kurioi teiraujamasi apie likimą šeimui: Vlado Stašinsko, gyvenusio Kėdainių apskr. savo dvare, ir žurnalisto Mato Bagdono, gyv. Kaune, Matėikos 27. Dr. P. A.

K R O N I K A

JAU PRADĖTAS GAMINTI NAUJAS KAVOS MIŠINYS

Jau anksčiau spaudoje skelbti tyrimai naujam kavos mišiniui sudaryti jau baigti. Pradėdama pati kavos gamyba. Tam tikslui „Sodyba“ supirko didelius kiekius gilių, j gilių ir grūdų mišinį tam tikras kiekis dedamas ir cikorijos. Naujajį kavos surogatą gamina „Sodybos“ fabrikai: „Remunė“ (buv. „Tilka“) ir „Vilpas“ Kaune, o taip pat ir kai kurie Vilniaus fabrikai. Naujasis kavos mišinys rinkoje pasirodys po Naujų Metų ir bus žymiai geresnis ir maistingesnis už kai kuriuos šiuo metu rinkoje esamus kavos surogatus. (v).

PRIVALOMOJO DRAUDIMO MOKESČIAI JAU SURINKTI

Didžiausias Valstybės Draudimo Valdybos rūpestis paskutiniu laiku buvo surinkti privalomojo trobesių ir ragučių bei arklų draudimo mokesčius. Šita darba reikėjo atlikti iki gruodžio mėn. 1 d., kas su mažomis išimtimis pavyko. Išskyrus tris apskritis ir keletą valsčių, draudimo mokesčiai iki šios dienos veiks visi jau supilaukę.

Antras Draudimo Valdybos rūpestis — galais nuostolių išmokėjimas. Kelios inspekcijos karo metu sudegę, o gaisrų metu žuvę ir nuostolių apskaičiavimo ak-

IMONIŲ BEI ISTAIGŲ VEDEJŲ IR ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS

Kauno imonių bei istaigų vedėjai, o taip pat ir imonių atstovai prašomi š. m. gruodžio 5 d. 15 val. dalyvauti ki-no „Forum“ salėje (Kaunas, Laisvės al. 32) kviečiamame posėdyje.

Igaliotinis Profesinėms Sąjungoms (pas.) WÖHRL

Karo Valdybos Vyr. Tarėjas

ATVYKS KONCERTUOTI VILNIAUS ČIURLONIO VARDŲ VYRU CHORAS

Vilniaus M. K. Čiurlonio vardo vyrų choras pakviestas koncertuoti į Kauną ir į kitas vietas. Čia atvykti jis numato apie kitą sekmadienį. Kartu su choru atvyks tautinių šokių šokėjos ir kanklininkės, žodžiu, visas jų ansamblis. Be Kauno jo koncertai dar numatomi Marijampolėje, Vilkayškių, Kybartuose ir gal dar kai kuriose vietose.

UZTEMDYMAS

Šandien nuo 16,18 ligi 8,09 val.

KAUNO DIDYSIS TEATRAS

Pentkadienį, gruodžio 5 d., statoma E. d'Alberto 3 p. opera „Pakalnė“. Pirmą kartą šioje operoje Pedro rolėje dalyvauja Kutkus. Kiti dalyviai: Arnastauskienė, Augaitytė, Jonuskaitė, Radzevičiūtė, Zaniauskaitė, Orantas, Puškorius, A. Sodeika, St. Sodeika.

PASTATYTOS NAUJOS KOPŪSTŲ RAUGYKLOS

„Sodyba“ įsigytame prie centrinio vaissų apdirbimo fabriko, Kaune, naujame sklype įrengė apie 450 t talpumo naujas kopūstų raugyklas. Ši rudenį tokios raugyklos įrengtos ir provincijoje, k. a. Kėdainiuose — apie 300 t talpos, o Šiauliuose, Marijampolėje, Ukmergėje, Panevėžyje ir kitose vietose pastatytos mažesnio masto kopūstų raugyklos. (v).

PRADĖDAMI PLATINTI KORIAI

„Sodyba“ jau pasiruošė šių metų sezono korų platinimui darbai. Bižininkai korų netrukus galės gauti mainais už vašką. (v).

PILIETI, PADĖK SAVITARPINEI PAGALBAI

V. D. U. Klinikoms reikalingi GYDYTOJAI, PROZEKTORIŲ PADĖJĖJAI

Prašymus įteikti Klinikų Direktoriui — Kaunas, Gardino g. 67